

Sommaire (suite)

- 10.** 6376 - Projet de loi portant réforme de la Commission des normes comptables et modification de diverses dispositions relatives à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises ainsi qu'aux comptes consolidés de certaines formes de sociétés et modifiant:

- (1) le titre II du livre Ier du Code de commerce
- (2) le titre II de la loi modifiée du 19 décembre 2002 concernant le registre de commerce et des sociétés ainsi que la comptabilité et les comptes annuels des entreprises
- (3) la section XVI de la loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales

- *Rapport de la Commission juridique: M. Léon Gloden*
- *Discussion générale: M. Jean-Pierre Klein*
- *Mme Octavie Modert, Ministre de la Justice*
- *Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel*

- 11.** 6585 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 22 juin 2000 concernant l'aide financière de l'État pour études supérieures

- *Rapport de la Commission de l'Enseignement supérieur, de la Recherche, des Media, des Communications et de l'Espace: M. Marcel Oberweis*
- *Discussion générale: M. Serge Wilmes, M. Eugène Berger (M. Serge Wilmes pose une question), M. Ben Fayot (M. Eugène Berger intervient), M. Claude Adam, M. Fernand Kartheiser, M. Jean Colombero, M. Serge Urbany*
- *Mme Martine Hansen, Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche (M. Serge Urbany intervient)*
- *Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel*

Au banc du Gouvernement se trouvent: Mme Octavie Modert, MM. Jean-Marie Halsdorf, Claude Wiseler, Etienne Schneider, Marc Spautz et Mme Martine Hansen, Ministres.

(Suite du compte rendu n°13)

10. 6376 - Projet de loi portant réforme de la Commission des normes comptables et modification de diverses dispositions relatives à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises ainsi qu'aux comptes consolidés de certaines formes de sociétés et modifiant:

(1) le titre II du livre Ier du Code de commerce

(2) le titre II de la loi modifiée du 19 décembre 2002 concernant le registre de commerce et des sociétés ainsi que la comptabilité et les comptes annuels des entreprises

(3) la section XVI de la loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales

Rapport de la Commission juridique

► **M. Léon Gloden** (CSV), *rapporteur*.- Merci, Hâr President. Léif Kollegeinnen a Kollegen, de Projet de loi 6376, deen enner anerem d'Commission des normes comptables reformiert an eng méi poussiert Standardisatioun vun der Kontabilitéit vu verschiddene Gesellschaftsformen aféiert, ass doudsécher net de Projet, iwwert dee muer am meeschten an der Press geschriwwen gëtt.

Dësen technesche Projet ass awer e weidere wichtige Mosaikstee fir de Secteur vun den Déngschtleschtungen, notamment am Finanzberäich an deenen domat verbonnenen Déngschtleschtungen.

Den éischte wichtige Punkt vun dësem Projet de loi ass d'Reform vun der Commission des normes comptables - CNC.

Dës Kommissioun gouf duerch d'Gesetz vum 19. Dezember 2002 iwwert de Registre de commerce agefouert. D'CNC ass beim Ministère de la Justice souzesoen domiciliéiert. D'Missioun vum dëser Kommissioun sinn d'Berodung vun der Regierung am Domän vun der Regele vun der Kontabilitéit vun de Gesellschaften, sief et um nationalen oder internationale Plang. Et gi verschidde Groupes de travail innerhalb vun där Kommissioun, déi sech mat bestëmmte Sujete beschäftegen.

D'CNC ass e ganz aktivt Organ. Et huet sech awer erausgestallt, datt d'Struktur an hir be-

grenzt finanziell Mëttelen et hir net méi erlaben, hiren Aufgabe vollends gerecht ze ginn. Dofir stoung am Projet de loi, datt d'CNC soll d'Personnalité civile kréien. De Statsrot, a sengem Avis vum 13. Juli 2012, huet awer eng Opposition formelle gemaach, well de Statsrot der Meinung ass, datt d'Personnalité morale de droit public sui generis net an der Verfassung virgesinn ass. Den Artikel 108bis gesäit just Etablissements publics vir.

Doropshin huet d'Regierung d'Form vun enger Fondatioun virgeschloen. A sengem zweeten Avis vum 16. Abrëll 2013 huet de Statsrot erëm eng Opposition formelle gemaach, mat der Begrënnung, datt eng Fondatioun eng privat Entitéit ass mat enger Finalité philanthropique. D'CNC wier awer en Zesummeschluss vu Vertrieber aus dem privaten an öffentleche Secteur, déi als Missioun huet, d'Regierung ze beroden.

Finalement hu mer dunn d'Form vun engem Groupement d'intérêt économique virgeschloen. Hei hat de Statsrot keng Bedenke méi. Déi zukünfteg Statute vun der CNC mussen d'Kompositioun an d'Fonctionnementsregele festleeën. Et schéngt mer awer kloer ze sinn, datt hei de Stat, d'CSSF, de Commissariat aux Assurances, d'Chambre de Commerce, den Institut vun de Réviseurs d'entreprises an och den Ordre des Experts-Comptables musse vertrueden sinn.

D'Missioun vum der zukünftiger CNC sinn enner anerem: d'Berodung vun der Regierung a Saache Kontabilitéit vun de Gesellschaften an eng Doctrine comptable ze élaboréieren.

Finanziéiert gëtt déi nei CNC enner anerem duerch eng Tax, déi op dem Dépôt vun de Konte beim Registre de commerce opgehuewe gëtt. Dës Tax läit tëschent fënnf an zéng Euro. E Règlement grand-ducal setzt de geneeé Montant fest.

Den zweete wichtige Punkt ass eng poussiert Standardisatioun vun de Bilanen an de Profits-et-Pertes-Konten. Bis elo hat een nach e puer limitéiert Optiounen, fir verschidden Operatiounen an engem Bilan ze presentéieren. Dat ass elo net méi de Fall.

Dëse Schrëtt gëtt vun dem Ordre des Experts-Comptables an dem Institut des Réviseurs d'entreprises e bësse kritiséiert. Wa se mam Prinzip d'accord sinn, fanne se d'Standardisatioun ze rigid. Den Institut des Réviseurs d'entreprises huet och gemengt, datt dës net am Aklang mat den europäeschen Direktive wier. Hei ass awer ervirzesträichen, datt viru Kuerzem d'Direktiv 2013/34 vum Europäesche Parlament an dem Conseil relative aux états financiers annuels et aux rapports y afférents de certaines formes d'entreprises gestëmmt ginn ass.

Dës Direktiv gesäit am Considérant 39 vir, datt: «Les États membres sont fortement encouragés à mettre au point des systèmes de publication

électronique permettant aux entreprises de déposer leurs données comptables, et notamment les états financiers réglementaires, une seule fois et sous une forme permettant à des utilisateurs multiples d'y avoir accès et de les utiliser facilement.»

Den Avantage vun enger Uniformisatioun ass, datt jiddwereen, also och Netspezialisten, d'Konten kënne besser liesen a verstoen. Dës Standardisatioun huet awer net als Konsequenz, datt d'Entreprises an hire Rapports annuels net méi kennen Explikatiounen an Detailler iwwer bestëmmten Operatiounen ginn, fir dann d'Spezifisitéit vun där enger oder anerer Operatioun ze erklären. Dëst wor a bleift nach ëmmer méiglech.

Mat dësem Projet de loi gëtt dann och officialiséiert, datt d'Libelléen an de Konten op Däitsch oder Englesch formuléiert kënne ginn. Dëst war schonns bis elo Praxis.

Da féiere mer d'Method vun der «évaluation optionnelle à la juste valeur» an. Dëst ass eng Nouveauté am Lëtzebuergeschen Droit comptable. Am Résumé heescht dëse Prinzip, datt nëmme Reserven distribuéiert kënne ginn, déi realiséiert oder quasi realiséiert ginn - och wann de Statsrot gemengt huet, entweder et ass eppes realiséiert oder et ass net realiséiert.

Vun dëser Method sinn déi klasesch Gesellschaften betraff, net awer zum Beispill d'SICARen, d'SICAVen oder d'SICAFen. Aktionären, déi Distributiounen kréien, déi net op realiséierte Reserve berouen, an déi dat wëssen, mussen dës Distributiounen un d'Gesellschaft zrëckbezuelen.

De Projet de loi féiert dann och de Caractère optionnel vun dem Prinzip „substance over form” an. Ech ennersträichen, datt awer all Gesellschaft den Prinzip vun der Image fidèle, e Prinzip, deen elo schonns am Gesetz verankert ass, weider respektéiere muss.

Betreffend déi aner, méi kleng Ännerunge verweisen ech op mäi schrëftleche Rapport.

Erlaabt mer zum Schluss, besonnesch dem Hâr Ruppert an och der Madame Massard vum Ministère de la Justice Merci ze soe fir hir intensiv Hëllef bei dësem technesche Projet de loi. Ech ginn dann och den Accord vu menger Fraktioun a soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci dem Hâr Rapporteur. Den Hâr Klein géif awer nach eppes gär derbäifügen.

► **Plusieurs voix**.- Aah!

Discussion générale

► **M. Jean-Pierre Klein** (LSAP).- Hâr President, de Rapport zu dësem Projet de loi ass eestëmmege vun der Kommissioun ugeholl ginn. Ech géif dem Rapporteur félicitéieren a Merci soe fir säi schrëftlechen a mëndleche Rapport an dat, wat hie gesot huet. En huet sech vill Méi ginn, fir dësen Text opzestellen, fir d'Modifikatioun vun den Normes comptables ze maachen. An an deem Sënn och den Accord vun eiser Fraktioun.

Merci.

(Interruption)

► **M. le Président**.- Merci dem Hâr Klein. Ech mengen, dat war ganz komplett. D'Madame Justizministerin wëll nach eppes derbäifügen.

► **Mme Octavie Modert**, *Ministre de la Justice*.- Neen, bestëmmt net! Ech wëll dem Rapporteur Merci soe fir säi Rapport. Et ass effektiv keng einfach Matière, ganz technesch. Si ass awer ëmsou méi wichteg fir eis Finanzplaz. Déi Standardiséierung bedeit eng grouss administrativ Vereinfachung, bedeit awer och, datt et positiv fir d'Finanzplaz ass. Si kënnt dem Finanzsektor entgéint an et ass e ganz wichtigen Aspekt, fir d'Finanzplaz nach méi attraktiv ze maachen. Dofir soen ech der Chamber en häerzleche Merci fir déi wichteg, expeditiv a gutt Mataarbecht.

Merci.

► **M. le Président**.- Merci der zoustänneger Ministesch.

Da kënne mer och schonn zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi kommen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6376 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmme. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass ugeholl mat 59 Jo-Stëmme an enger Enthaltung.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval (par M. Marcel Oberweis), Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Hauptert, Ali Kaes, Marc Lies, Pierre Mellina, Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Mme Tessy Scholtes, MM. Robert Weber, Lucien Weiler (par Mme Nancy Arendt), Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Fernand Diederich, Georges Engel, Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Roland Schreiner (par Mme Claudia Dall'Agnol);

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur (par M. Carlo Wagner), MM. Fernand Etgen, Alexandre Krieps, Claude Meisch, Mme Lydie Polfer (par M. Xavier Bettel) et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché et Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen et Fernand Kartheiser;

MM. Jean Colombero et Jacques-Yves Henckes.

S'est abstenu: M. Serge Urbany.

Wëllt ee seng Abstentioun begrënnen?

(Négation)

Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou décidéiert.

Da komme mer elo zum leschte Punkt vun eisem Ordre du jour vun haut de Mëtten, nämlich dem Projet de loi 6585 iwwert d'Studiëbäihëllefen. Hei ass d'Riedezäit nom Modell 1 festgeluecht. Et hu sech bis elo ageschriwwen: déi Häre Wilmes, Berger, Fayot, Adam, Kartheiser an Urbany, an den Hâr Colombero kënn nach derbäi.

D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den Hâr Marcel Oberweis. Hâr Oberweis, Dir hutt d'Wuert.

11. 6585 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 22 juin 2000 concernant l'aide financière de l'État pour études supérieures

Rapport de la Commission de l'Enseignement supérieur, de la Recherche, des Media, des Communications et de l'Espace

► **M. Marcel Oberweis** (CSV), *rapporteur*.- Hâr President, Dir Dammen an Dir Hären, Madame Ministesch, mir stëmme haut iwwert de Projet de loi N°6585 of, deen in extremis an de leschten zwou Wochen äusserst intensiv behandelt gouf.

Mir hate véier Kommissiounssitzunge bannent dëse 14 Deeg. Et ass sécherlech net déi allerbeschten Aart a Weis, fir e Projet de loi ze presentéieren, ze analyséieren, méiglech vill Avisen anzehuelen an e Rapport ze presentéieren. De Ministère huet sech jo méi wéi eng Kéier entschëllegt, an dat mat dem Hiweis, dass d'Studentinnen an d'Studente fir d'Entrée académique vum Wintersemester 2013 iwwer eng seriö Planungssecherheet sollten disposéieren. Mä opgrond vun der aussergewöhnlecher Situatioun ass eng Léisung fir de Problem fonnt ginn. An ech wëll op dëser Plaz all deene Persounen, déi hei matgeschafft hunn, mäi Merci ausschwätzen.

Fir d'Éischt wëll ech e kuerze Réckbléck maachen a resüméieren, wéi et zu dëser Situatioun an dem virleiende Projet de loi komm ass. Den 20. Juni 2013, dat heescht viru ronn dräi Wochen, ass d'Uerteel vum Europäesche Gerichtshaff iwwert déi finanziell Studienhëllefaffär fir d'Kanner vu Frontaliere gefall. Dat Uerteel ass géint de Lëtzeburger Stat gesprach ginn.

Doropshin huet d'Héichschoulministesch, d'Madame Martine Hansen, ganz schnell misse reagéieren, fir eng Ännerung vun deem am Joer 2010 modifizéierte Gesetz vum 22. Juni 2000 iwwert déi staatlech finanziell Héichschoulbäihëllefen nach virun der Summervakanz virzeschloen. Mat vill Fangerspëtzegefill huet si als nei Ministesch an nach ouni vill Erfahrung...

► **Plusieurs voix.** - Aah!

► **M. Marcel Oberweis** (CSV), *rapporteur*. ...op dësem Gebitt eng éischt Versioun virgeschloen.

An der Chamberskommissioun ass matgedeelt ginn, dass, wa mir näischt un dem Gesetz géifen änneren, da géife ronn 60 bis 100 Milliounen Euro am Beräich vun de Prëten a ronn nach eemol esou vill am Beräich vu Bourse fir d'Frontaliersstudenten a Rechnung falen.

No enger éischer Consultatioun an der Kommissioun ass awer bemierkt ginn, dass mir keng Majoritéit fir de virleienden Text géife fannen. Et wor virgesinn, nëmmen d'Wantersemester mat a Rechnung ze zéien. Op déi Manéier wollt de Ministère sech d'Méiglechkeet aushalen, de Surplus vun de Käschten an de Grëff ze kréien.

Et huet sech awer erausgeschield, dass mir de jonke Leit, déi sech op de Wee maachen, fir ze studéieren, déi néideg Planungssécherheet fir e ganz Joer misste ginn. Et wier hinne net zoumudden, zum Beispill eng Wunneng fir nëmme sechs Méint ze lounen, notament deene jonke Leit, déi an d'Ausland studéiere wëlle gonn.

Den Avis vum Statsrot louch schonn den 2. Juli vir. An do ass och eng gutt Aarbecht geleescht ginn.

De Projet de loi ass de 4. Juli - an den Avis vum Statsrot, ech kommen nach drop zrëck - an der Chamberskommissioun an engem faire Geescht diskutéiert ginn. De Statsrot huet awer no där Kommissiounssitzung nach eng eege wichteg Verbesserung erabruucht, andeem den Travailleur non salarié och mat muss berücksichtegt ginn. De Rapport konnt dunn de Freiden de 5. Juli mat de Stëmme vun de Majoritéitsparteien ugeholl ginn.

Ech muss lech soen, dass ech erliichtert sinn, dass mir dat alles an enger esou kuerzer Zäit iwwert d'Bühn kruten, an hoffen, dass de Projet de loi hei an der Plénière wäert ugeholl ginn. Duerch déi extrem knapp Échéance krute mir och keen aneren Avis vun enger Chambre professionnelle bis elo iwwerreecht, wat natierlech bedauerlech ass. Mä hei geet et ëm e sougenannten Noutfall. Ech muss awer da soen, dass gëschter Owend spët den Avis vun der Chambre des Salariés kommt ass.

Här President, ech stellen lech de Projet de loi an den Avis vum Statsrot kuerz vir, well et ass jo ëmmerhin e wichtegt Gesetz. Am Projet de loi war en Exposé des motifs, e Commentaire des articles an och eng Fiche financière bäigeleucht.

De Gesetzesprojet huet zum Objet, dat am Joer 2010 ofgeännert Gesetz vun dem Joer 2000, wat d'finanziell Hëllef vum Stat fir Studien ugeet, nach eng Kéier ofzeänneren. D'Origine läit, wéi gesot, beim Arrêt vum Europäesche Gerichtshaff vum 20. Juni 2013 an där Affär, déi eng ganz Rei Studenten, ronn 760, an de Stat Lëtzebuerg opposéiert huet.

D'Kanner vu Frontalieren, also wou d'Eltere bei ons hei am Land hir Sue verdéngen, hate sech opgereeegt, dass si keng finanziell Hëllef fir hir Studië vum Lëtzebuurger Stat accordéiert géife kréie mat dem Argument, well si net hei fest zu Lëtzebuerg wunnen. D'Residenzklause ass also hei a Fro gestallt ginn, déi am Lëtzebuurger Gesetz festgeluecht war. Den Europäesche Gerichtshaff huet effektiv festgestallt, dass dës Bedingung net dem europäesche Recht entsprécht, well se géint d'Prinzipie vun der Libre circulation des travailleurs géif verstoussen.

Duerch dat aktuell Gesetz ginn also déi Kanner benodelegt, deenen hir Elteren - oder op d'mannst een Deel vun hinne - net zu Lëtzebuerg wunnen, do awer en Aarbechtskontrakt hunn, déi also hir Revenuen zu Lëtzebuerg verdéngen. Dem Europäesche Gerichtshaff no steef och dese Studenten a Studentinnen eng Aide financière vum Stat zou, deenen hir Elteren zwar net hei am Land wunnen, mä bei ons schaffen, also Steiere bezuelen an zur Sozialhëllef bäidroen, esou wéi dat och de Fall bei de Lëtzebuurger Résidenten ass.

An dat betrëfft net nëmmen d'Frontalieren, mä och d'Ausländer oder d'Lëtzebuurger, wéi de Statsrot zu Recht remarquéiert, déi net direkt nieft onser Grenz wunnen an awer hei hiert Akommes kréien. De Kritär vum Wunnsätz, deen also hei am Fokus steet, ass eng indirekt Diskriminatioun vis-à-vis vun deene Studenten, deenen hir Elteren net zu Lëtzebuerg wunnen, déi awer och e Lien mat Lëtzebuerg duerch hir Aarbecht hunn.

Dee Kritär muss, laut dem Europäesche Gerichtshaff, suppriméiert ginn. An de Gerichtshaff schléit vir, en duerch aner Bedingungen ze ersetzen, dass ee fir eng Période minimale déterminée hei am Land muss geschafft hunn an doduerch säi Lien mat Lëtzebuerg beweise kann. Fir den Europäesche Gerichtshaff ass et nämlech och relevant, dass d'Eltere vum Kand, dat e finanzielle Bäitrag vum Lëtzebuurger Stat ufreet, e gewëssene Lien mat Lëtzebuerg musse opweisen, well et soss awer trotzdeem ze einfach wier, fir beim Lëtzebuurger Stat finanziell Montanten ze froen, virun allem an enger Zäit, wéi mir alleguerte wëssen, wou déi finanziell Mëttelen net méi esou flëssen.

Et däerf een also och net einfach behaapten, dass déi Lëtzebuurger Gesetzgebung hei komplett am Onrecht läit, och wann op deem enge Punkt e Problem besteet. De Lien soll an dësem ofgeännerte Gesetz kloer nei definéiert ginn. Déi Konditiounen si jo och net vu Mutterwelt esou op den Dësch geluecht ginn, well duerch dës Gesetzesännerung wäert de Lëtzebuurger Stat eng gutt Partie méi Demandé fir Subsidien erakréien. An dat wäert, wéi ech virdru gesot hunn, e sëllege Milliounen kaschten.

Éischt Konditioun: All Frontalier, deen eng finanziell Hëllef fir seng Studië vum Lëtzebuurger Stat ufroe wëllt, muss nowiese kënnen, dass seng Elteren op d'mannst fënnf Joer zu Lëtzebuerg geschafft hunn. Dësen Aarbechtskontrakt muss fortlaufend, also ouni Paus, sinn a mindestens hallefzäitlech sinn, also 50% bedroen. Dës Grundbedingung ass fir ons eng Preuve suffisante, fir e Lien mat onsem Land kënnen nozuweisen. An et entsprécht och dem Arrêt vum Europäesche Gerichtshaff.

Zweet Konditioun: E Frontaliersstudent, deen net hei am Land wunnt an dee schonn eng Aide financière vu sengem eegene Land kritt, dee muss dat bei senger Demande hei zu Lëtzebuerg deklaréieren. Dat ass déi sougenannten Anticumulbestëmmung aus dem Gesetzesprojet.

Wier dat net de Fall, Dir Dammen an Dir Hären, Madame Ministesch, Här President, da géifen eis Lëtzebuurger Studentinnen a Studente jo benodelegt ginn. Ma et dierf een och net vergiessen, dass an eisen dräi Nopeschlänner - direkt gesot: Däitschland, Frankräich an d'Belsch - déi jonk Leit iwwer 18 Joer nach Kannergeld kréien, wa se studéieren. Eis jonk Leit hei am Land kréien awer kee Kannergeld méi.

Nodeems d'Héichschoulministesch hiren Text an de Statsrot eragereecht hat, huet deen e puer Remarques zum Projet de loi gemaach, déi an der Kommissioun ugeholl konnte ginn. Déi héich Kierperschaft bedauert awer an hirem Avis, dass dese Gesetzesprojet esou séier huet missen examinéiert ginn, also net genuch Zäit do war, wéi dat an normalen Zoustänn de Fall ass. Si bedauert och, dass de Projet nëmmen dem Arrêt vum Europäesche Gerichtshaff Rechnung dréit an dat neit ofgeännert Gesetz vum 22. Juni 2000 net insgesamt en cause setzt.

Duerch deen extremen Zäitdruck, deen hei virläit, war dës Aufgab net méiglech. Mä d'Ministesch wäert dat selbstverständlech an hirer Intervention kloerstellen. Hei läit also Urgence vir, wéi mer gesinn hunn. Dofir muss mir op d'mannst dee Volet esou schnell wéi méiglech traitéieren an och verbessern.

De Statsrot mécht d'Remarque, dass beim virgeschloenen Text vun der Ministesch net all Cas de figure berücksichtegt gouf. Dat konnt et jo och net sinn. Esou steet zum Beispill näischt dra vun deene Lëtzebuurger Studentinnen a Studenten, Membere vun enger Lëtzebuurger Famill, déi net zu Lëtzebuerg wunnen a wou awer op d'mannst ee vun den Elteren hei am Land schafft.

De Statsrot recommandéiert also, dës Nuance fir déi Lëtzebuurger Studentinnen a Studenten am Ausland nach dranzesetzen an net nëmmen déi auslännesch Studenten ze considéieren, wou op d'mannst een Elterendeel zu Lëtzebuerg een Aarbechtskontrakt huet. Nun, dat alles konnt net gemaach ginn, vu dass d'Zäit esou enk war.

Am Gesetzesprojet gëtt nach eng aner Kategorie vu Leit vergiess. Et handelt sech ëm d'Kanner aus enger EU-Statsbürgerfamill, déi zwar hei zu Lëtzebuerg hiert Akommes kritt, awer net Salarié ass an déi och net zu Lëtzebuerg wunnt. Bei där Kategorie besteet och e Vide juridique an dem Gesetzesprojet. An de Statsrot besteet drop, dass béid - Salarié an Netsalarié - am Text däitlech drastinn.

Eng Persoun, déi zu Lëtzebuerg als Non-salarié schafft, huet trotzdeem e Lien mam Land, andeems se jo an d'Sozialversécherung cotiséiert. Wann de virleiende Gesetzesprojet déi Leit also vergësst, besteet nees eng nei Diskriminatioun fir déi Kategorie vu Leit. Dat wësse mer. Dofir muss iwwert déi nächst Winterméint een neie Gesetzestext geschaf ginn. De

Statsrot kann dat net akzeptéieren, wéi e schreift, a géif och d'Dispens vum second Vote constitutionnel net accordéieren. Dozou wäert d'Madame Ministesch och nach dann eng Äntwert ginn.

Ech kommen dann zum Schluss, Här President. Am Examen des articles huet de Statsrot dann nach e puer Remarques gemaach. Hei proposéiert e puer Ännerungen an der Formulatioun. An der Kommissioun ware mir ons also eens, dem Statsrot säin Avis komplett unzuhuelen an de Projet de loi deementspreechend dann ze adaptéieren.

Et ass wichteg, hei ze soen, dass mir déi Ännerungen unhuelen, fir dass d'Lëtzebuurger Gesetzgebung am Accord mam europäesche Recht ass an dass mir net méi opgrond vun engem weidere Feeler op d'Gericht musse zitéiert ginn. Ech wëll awer nach eemol drop hiweisen, dass d'Uerteel vum Europäesche Gerichtshaff net esou ze interpretéieren ass, wéi wa Lëtzebuerg géint d'europäescht Recht an d'Chancégläichheet verstouss hätt. Neen, well dat ass eent vun den Uleissen, fir déi Lëtzebuerg sech ëmmer an der Vergaangenheet staark agesat huet.

Mat dësem Projet de loi, dee mir haut stëmmen, wëlle mir eis Législatioun op de richtege Wee bréngen. Dat Gesetz, wat mer haut stëmmen, gëllt nëmme fir dat kommand akademescht Joer 2013/2014. Wéi schonn ugedeit, wëllt d'Madame Ministesch eng gréisser Reform vun de finanzielle Studienhëllefen an de kommende Méint ausschaffen - si huet et schonn e puermol gesot gehat - an en neie Projet de loi an d'Parlament erabréngen.

D'CSV wëllt der Madame Ministesch déi Chance ginn. An ech bréngen den Accord vun der CSV-Fraktioun era fir de virleiende Projet de loi a soe Merci fir déi geschätzten Opmierksamkeet.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Rapporteur. Als éischte Riedner ass den Här Serge Wilmes agedroen. Här Wilmes, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Serge Wilmes** (CSV). - Här President, léif Kolleginnen a Kollegen, fir d'Éischt wëll ech dem Rapporteur, dem Marcel Oberweis, villmools Merci soe fir déi Aarbecht, déi e gemaach huet. Mir hu missen a séiere Konditiounen hei e Rapport fäerdeg maachen, dat war net esou evident. Och all de Kommissionsmembere Merci fir déi Aarbecht, déi se hei geleescht hunn, well mer hu misse kucken, nach virun der Summervakanz e Projet de loi op de Wee ze bréngen, fir datt mer kënnen de Studenten eng gewësse Planungssécherheet ginn, a virun allem och, fir datt mer elo scho kënnen an enger éischer Phas engem Uerteel vum Europäesche Gerichtshaff Rechnung droen.

Well dowéinst sti mer jo haut hei, well den Europäesche Gerichtshaff den 20. Juni 2013 en Uerteel gemaach huet par rapport zu enger Législatioun iwwert d'Studentebourssen an d'Studentenprëten, déi mer hei zu Lëtzebuerg zënter 2000 respektiv 2010 hunn.

An iwwert dat Uerteel ass jo an deene leschten Deeg ganz vill geschwat an diskutéiert ginn, mä et muss ee soen, datt dat Uerteel allerdéngs net ganz einfach ass, fir ze verstoen, och fir et ze liesen. Et ass nämlech relativ komplex. An dofir kann een och ganz séier viles vun deem, wat do drasteet, falsch verstoen. Dofir ass et wichteg, datt een dat Uerteel genau eng Kéier kuckt, fir datt och jiddweree kloer weess, wat u sech hei den Europäesche Gerichtshaff gesot huet a wat net.

An een, deen dat och scho gemaach huet, an dat op seng gewinnten differenziéiert a fondéiert Aart a Weis, ass den Här Fayot, deen de leschte Freiden an enger Zeitung en Artikel also veröffentlecht huet. An ech muss soen, wierklech en exzellenten Artikel, wou ech em fir seng Aarbecht nëmme ka félicitéieren, well en do wierklech differenziéiert dat Uerteel eng Kéier auserneegeholl huet. An dat ass wichteg, datt jiddweree kloer gesäit, ëm wat et hei geet.

Ech wëllt da fir mäin Deel och déi Analys eng Kéier e bësse méi am Detail hei maachen an do als Allereischt emol soen, datt et ganz wichteg ass ze wëssen, datt den Arrêt vum Europäesche Gerichtshaff net en Arrêt en manquement ass, mä en Arrêt sur renvoi préjudiciel. Wat heescht dat an anere Wieder? Dat heescht, datt Lëtzebuerg net vum Europäesche Gerichtshaff condamnéiert ginn ass, well net hei iwwer e Verstouss tranchéiert ginn ass.

Neen, den Europäesche Gerichtshaff huet eng Interpretatioun vum europäesche Recht gemaach, fir datt eng national Jurisdiction kann eng Äntwert op eng Fro fannen, wéi eng Dispositioun aus enger nationaler Législatioun par rapport zum Droit vun der Europäescher Union ze interpretéieren ass. Dat klängt elo komplizéiert, mä wann een dat e bëssen auserneenhëlt, da versteet dat och jiddwereen.

An dësem Fall ass déi national Jurisdiction den Tribunal administratif vu Lëtzebuerg, deen, wéi mer alleguerte wëssen, jo vu véier Studentinnen a Studenten aus Däitschland an der Belsch, vun deenen alleguerten ee vun den Elteren hei zu Lëtzebuerg schafft, mat engem Recours géint eng Décisioun vum Lëtzebuergeschen Héichschoulministère konfrontéiert ginn ass.

Dee Recours ass gemaach ginn, well déi jonk Leit beim CEDIES eng Demande gemaach hunn, fir kënnen eng finanziell Hëllef vum Lëtzebuurger Stat ze kréien. Mä déi Demande ass awer vum Héichschoulministère refuséiert ginn. Firwat? Ma well déi véier Studenten net hei zu Lëtzebuerg wunnen. D'Gesetz ass nämlech relativ kloer op deem Punkt. De Punkt b) vum Artikel 2 vun deem Gesetz seet nämlech, datt een och als Netlëtzebuurger hei zu Lëtzebuerg wunne muss, fir kënnen eng finanziell Hëllef ze kréien. Dat ass awer guer näischt Neies, well dat ass et virdrun och scho ginn, also zënter dem Gesetz vun 2000. An dat ass och an deenen anere Länner esou de Fall.

An hirem Recours virum Tribunal administratif argumentéieren d'Studenten awer, datt, éischstens, an hiren Aen e Studentepret respektiv eng Bourse e soziale Virdeel ass, an zwar am Sënn vum Artikel 7 Paragraph 2 vum Reglement N°1612/68 vum Europäesche Conseil. An dat geet u sech iwwert d'Libre circulation des travailleurs à l'intérieur de la Communauté européenne.

Dëst Reglement, dat enthält eent vun de fundamentale Rechter vu jiddwer Bierger aus der Europäescher Union, dat seet, datt een Aarbechter, deen aus engem anere Land kënnt, net weinst senger Nationalitéit aneschtens däerf behandelt gi wéi déi Bierger an deem Land, wou e schafft. A genee wéi déi national Aarbechter hätt hien also och all sozial a steuerlech Virdeeler vun deem Land zegutt.

Zweetens soen d'Studentinnen, virum dem Tribunal administratif hu se geklot, datt d'Konditioun, fir hei zu Lëtzebuerg wunnen ze musse, fir eng finanziell Hëllef kënnen ze kréien, eng direkt Diskriminatioun wär, well d'Lëtzebuurger just hire Wunnsätz zu Lëtzebuerg brauchen ze hunn an d'Netlëtzebuurger awer zu Lëtzebuerg wunne musse. An et wär awer och eng indirekt Diskriminatioun, wann a béide Fäll géif gëllen, datt se hei zu Lëtzebuerg musse wunnen, well dat fir d'Lëtzebuurger nämlech méi einfach ze erfëlle wär wéi fir d'Netlëtzebuurger.

Dem Gesetz iwwert d'Studentenprëten an d'Bourssen aus dem Joer 2000, respektiv modifiéiert 2010, ginn also ënnert dem Stréch gekuckt dräi Reproché gemaach: deen een, datt déi finanziell Hëllef fir Studien e soziale Virdeel wär, deen enger Kategorie vu Leit, déi hei zu Lëtzebuerg géif schaffen, net accordéiert gi wär an domat net kompatibel mat engem fundamentale Recht vun der Europäescher Union wär.

Zweete Punkt: nämlech de Virwurf, datt eng Residenzbedingung d'Netlëtzebuurger par rapport zu de Lëtzebuurger direkt géif diskriminéieren. An drëtten a leschte Punkt: datt déiselwecht Residenzbedingung d'Netlëtzebuurger par rapport zu de Lëtzebuurger indirekt diskriminéiere géif. Dat sinn déi dräi Reprochen.

Wat sot den Tribunal administratif zu deene Reprochen?

Zum Punkt eent, datt déi Lëtzebuergesche Studentebourssen a -prëten effektiv am Sënn vum Artikel 7 Paragraph 2 vum Reglement N°1612/68 vum Europäesche Conseil e soziale Virdeel sinn.

Zum Punkt zwee, datt et weinst der Residenzbedingung keng direkt Diskriminatioun vun Netlëtzebuurger par rapport zu Lëtzebuurger gëtt, well d'Wieder „domicilier“ an „séjourner“ déiselwecht Bedeutung hätten.

Zum Punkt dräi, datt et effektiv eng direkt Diskriminatioun (veuillez lire: eng indirekt Diskriminatioun) vun den Netlëtzebuurger par rapport zu de Lëtzebuurger gëtt, well d'Residenzbedingung effektiv méi liicht vun de Lëtzebuurger ze erfëllen ass wéi vun den Netlëtzebuurger.

Den Tribunal administratif weist dann awer och op d'europäescht Recht hin, datt et esou eng indirekt Diskriminatioun akzeptéiert, wann et dofir eng Justificatioun gëtt, déi op objektiven a vun der Nationalitéit onofhängege Grënn baséiert, a wann dës indirekt Diskriminatioun am Verhältnis steet zu engem legitimen Zil, dat duerch d'nationale Recht erreecht soll ginn.

An hei war sech den Tribunal administratif awer net sécher, ob dat de Fall wär, ob also eng indirekt Diskriminatioun, déi an engem nationale Recht steet, par rapport zu engem europäesche

Recht ka justifiéiert ginn. A fir dee Punkt ze klären, huet den Tribunal administratif dunn dës Fro un den Europäesche Gerichtshaff weiderginn, fir datt dëse seng Interpretatioun vum europäesche Recht mécht.

An dat huet dunn den Europäesche Gerichtshaff dann och gemaach, an zwar den 20. Juni 2013, wéi e säin Arrêt veröffentlecht huet. A wat seet en do? Majo, genee wéi de Lëtzeburger Tribunal administratif seet d'Cour, datt d'Lëtzeburger Studentepreßen a Boursen effektiv e sozialen Advantage am Sënn vum Règlement 1612/68 sinn. Genee wéi de Lëtzeburger Tribunal administratif seet d'Cour, datt d'Wunnkonditioun keng direkt Diskriminatioun ass - dat ass de Punkt 42 vun deem Arrêt -, mä datt se eng indirekt Diskriminatioun wär, déi u sech verbueden ass, et sief dann, si wär justifiéiert - Punkt 46 vun deem Arrêt.

Fir justifiéiert ze sinn, seet d'Cour, datt déi indirekt Diskriminatioun, an dësem Fall also d'Wunnkonditioun, dozou bäidroen muss, e legitim Zil ze erfëllen, deem Zil gerecht muss ginn an datt se net därer iwwert dat erausgoen, wat onbedéngt néideg ass, fir dat Zil ze erreechen - Punkt 46 vum Arrêt.

Stellt sech also d'Fro, wat dat legitim Zil ass, dat mat der Wunnkonditioun soll erfëllt ginn. An hei huet d'Lëtzeburger Regierung een Haaptzil uginn, an zwar, datt et drëms geet, fir d'Zuel vun de Résidentë mat engem Diplom an d'Luucht ze setzen, well eist Land ze mann Leit huet, déi en Héichschouldiplom hunn, an dat obwuel mer eng Wirtschaft hunn, wou 50% vun den Aarbechtsplazen, déi geschafe ginn, esou en Diplom verlaangen. Derbäi kënnt, datt grad Europa géif vun all Land verlaangen, fir kënne d'Mutatioun zu enger Wëssensgesellschaft ze packen an déi ze preparéieren, andeems op d'mannst 60% vun deene Jonken tëscht 30 a 34 Joer en Héichschouldiplom hunn. A fir Lëtzebuerg gëtt en nationaal Zil ausgi vu 40%.

Fir dat ze erreechen, mussen also d'Résidentë motivéiert ginn, fir studéieren ze goen. An dofir gëtt et ebe bei eis eng Wunnkonditioun an déi finanziell Hëllef, déi doru gekoppelt sinn. Domat wärem mer an Zukunft dann och eventuell manner ofhängeg vun Netrésidenten. An déi géife jo dann och an hire Länner eng finanziell Ennerstëtzung kënne kréien, fir studéieren ze goen.

Den Europäesche Gerichtshaff huet dëst Haaptzil vun der Regierung genee ënnert d'Lupp geholl an en huet et och akzeptéiert; am Punkt 53 vum Arrêt, do seet en: «La poursuite d'études supérieures est un objectif général, reconnu au niveau de l'Union européenne.» Dëst Zil gëtt also kloer vun der Cour unerkant, genee wéi datt eng Wunnkonditioun en appropriéiert Mëttel ass, fir dëst Zil ze erreechen.

Well wéi schreift d'Cour an hirem Arrêt ënnert de Punkte 65 a 67: «Le travailleur frontalier n'est pas toujours intégré dans l'État d'emploi de même manière que l'est un travailleur résident dans cet État», Punkt 65.

«La probabilité d'une installation au Luxembourg et d'une intégration au marché du travail luxembourgeois au terme des études supérieures, même lorsque ces études ont été effectuées à l'étranger, est plus importante s'agissant des étudiants résidant au Luxembourg au moment où ils vont entreprendre leurs études supérieures qu'en ce qui concerne les étudiants non-résidents», Punkt 67.

An dowéinst wär d'Clause de résidence «propre à réaliser l'objectif visé». Allerdéngs géif déi Wunnkonditioun iwwert dat erausgoen, wat néideg ass, fir d'Zil vu méi Diploméierte fir Lëtzebuerg ze erreechen, well se ze vill absolut ass. Zu Lëtzebuerg ze wunnen ass der Cour no nämlech «un élément qui n'est pas nécessairement le seul élément représentatif du degré réel de rattachement de l'intéressé à cet État membre», Punkt 76. Et kann also nach aner Elementer ginn, fir sech mat engem Land verbonden ze spieren an no senge Studien dohinner schaffen ze goen, wéi eleng de Fait, datt een do wunnt.

An dofir hält d'Cour zu gudder Lescht fest, datt:

éischters, d'Zil, fir d'Zuel vun de Résidentë mat engem Héichschouldiplom an d'Luucht ze setzen, e legitim Zil ass;

an zweetens, datt doduerjer d'Résidenten an Netrésidenten aneschtens behandelt därfe ginn, justifiéiert kéint ginn duerch eng Clause de résidence, déi en eegent Mëttel ass - e géeege Mëttel ass, pardon -, fir dat Zil ze erreechen, mä déi iwwert dat erausgeet, wat néideg ass, fir datselwecht Zil ze erreechen, well et

fir een, deen eng Demande fir e Prêt oder eng Bourse mécht, nach aner Elementer gëtt, fir mat Lëtzebuerg verbonden ze sinn, wéi just de Fait, fir hei ze wunnen. Wéi zum Beispill, wann een net hei wunnt, mä ee vun den Eltere schonn eng Zäitche hei geregelt schafft.

D'Wunnkonditioun, déi et am Gesetz iwwert d'Studenteboursen a -prête gëtt, ass also net illegal, mä si muss ergänzt ginn, an zwar net duerch jiddwereen, well soss een Tourisme de bourse géif entstoën, mä duerch Frontalieren an deenen hir Kanner. D'Cour seet dat ganz dätlech ënnert dem Punkt 78: «Le fait que cet étudiant réside seul ou avec ses parents dans un État membre frontalier du Grand-Duché de Luxembourg et que, depuis une durée significative, ses parents travaillent au Luxembourg et vivent à proximité de ce dernier État membre», an dat gëtt deem Student dann d'Recht, fir eng finanziell Hëllef, fir studéieren ze goen, ze kréien.

Et ass also net esou, wéi déi ursprüngelech Klo war, datt all Kand vun engem, deen zu Lëtzebuerg schafft, awer net hei wunnt, déiselwecht Studéierhëllef soll kréie wéi déi, déi hei wunnen. Mä si mussen e Lien hunn, deen esou ass, datt et probabel ass, datt se no hire Studien de Lëtzeburger Aarbechtsmaart integréieren.

Der Cour hiren Arrêt ass also net schwaarz a wäiss. En ass voller Nuancen, differenzéiert, ganz kloer, an e gëtt dem Législateur och e puer Pisten, fir d'Lëtzeburger Gesetz un d'europäesch Recht unzepassen.

D'Zil vun der Héichschoulpolitik ass mam Arrêt bestätegt ginn, mä de Wee fir dohinner war vläicht ze vill exklusiv a muss komplettéiert ginn, an zwar duerch aner Elementer, déi ee mat engem Land verbanne wéi eleng de Wunnsätz. An dat betrëfft d'Grenzgänger, mä net all d'Grenzgänger. Et ass also en Uerteel am Sënn vun de Grenzgänger, net en Uerteel fir all europäesche Bierger, deen hei schafft, mä net hei wunnt. Et ass also, wéi de Ben Fayot och richtig sot, fir d'éischte Kéier, wou d'Groussregioun als Entitéit iwwert dem Lëtzeburger Stat hei existéiert.

Dësen Arrêt ass awer och als en Deel vun enger Jurisprudenz ze gesinn, déi a Bewegung ass an déi versicht, fir dee richtegen Équiliber ze fannen tëscht op där enger Säit nationaler Héichschoulpolitik, där hiert Zil kloer als Intérêt général fir eist Land unerkant gëtt, mä déi awer déi fundamental Rechter vun der Europäescher Unioun net a Fro stellen därer.

An datt et sech an dësem Fall net just nëmmen ëm eng reng Lëtzeburger Fro handelt, mä ëm eng fundamental Fro fir déi ganz Europäesch Unioun, weisen och déi véier Länner, nämlech Dänemark, Griichenland, Éisträich a Schweden, déi niewent Lëtzebuerg matgemaach hunn, well et och an deene Länner eng Residenzklause gëtt, déi fir si wichteg ass, fir kënne eng kohärent Héichschoulpolitik ze assuréieren. An dofir ware si bei dëser Affär op eiser Säit.

D'Konsequenzen, déi dëst Uerteel fir déi aktuell Législatioun huet, kenne mer alleguerten. Si wäert esou net méi kënne weider existéieren. Eng Reform ass also néideg. A mir maachen déi elo an zwou Etappen: eng haut, an dono eng bei der Rentrée. Déi vun haut ass wichteg, fir datt en allze vill grouss finanziellen Abroch fir d'Studenten an eng ze vill héich Belaschtung fir de Statsbudget soll verhënnert ginn.

A fir hir Aarbecht, déi se hei geleescht huet, wéilt ech och gären der Héichschulministesch, der Madame Martine Hansen, Merci soen. Dat war nämlech net evident.

Déi grouss Erausforderung läit awer elo nach an där zweeter Etapp, déi op eis waart, wou et dann drëms geet, fir kënne wierkelech eng Reform vun där Gesetzgebung ze maachen an dobäi eben d'Uerteel vun der Cour mat all hiren Iwwerleeungen och ëmzesetzen.

An hei wäerte sech nach e ganz sëllege Fro stellen, wéi zum Beispill: Wat ass dann elo genee e Grenzgänger? Wat heescht «vivre à la proximité»? Wat maache mer mat dem Kannergeld, dat an deene verschiddenen Nopeschlänner nach bezuelt gëtt? Mat bestëmmte Studien am Ausland, wéi zum Beispill Kinésstudien an der Belsch, déi e Student aus Lëtzebuerg net maache kann, well hien Netrésident ass? Ass dat net eng Discrimination à rebours vis-à-vis vun de Lëtzeburger Studenten?

A wëllen a kënne mer d'Philosophie vum autonome Student, dee mat Hëllef vun enger Bourse oder engem Prêt onofhängeg vu sengem Elterrenhaus kann an dat Land dat studéiere goen, wat e wëllt, nach verteidegen oder net? Eng Philosophie, déi op der Mobilitéit baséiert an déi och haut nach vun de Studentenorganisatiounen, zemoos vun der ACEL, verteidegt gëtt. Oder muss mer elo hei zu Lëtzebuerg eng Uni schafen, déi generalistescht gëtt, amplaz eng, déi méi spezialiséiert ass?

Dat sinn alles Froen, op déi mer mussen eng Äntwert fannen. Op jidde Fall, fir dëst Uerteel ëmzesetzen, brauche mer also nach Zäit. Zäit, déi soll genotzt ginn, fir iwwert déi vill Méiglechkeete vun der Cour nozedenken, an och Zäit, fir mat de Studentenorganisatiounen hei ze diskutéieren.

Meng Fraktioun, wéi de Marcel Oberweis et scho gesot huet, wäert dëse Projet hei stëmmen. Mä mir wëssen awer och, datt dat hei eréischt eng flaach Etapp war, déi awer huet muss gefuer gi ginn, eier mer da wäerten an d'Bierger goen.

Ech soen lech Merci.

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci dem Här Wilmes. An als nächste Riedner ass den Här Berger agedroen. Här Berger, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Merci, Här President. Och Merci dem Rapporteur. Här President, ech beneiden net d'Madame Hansen. Esou kuerz ernannt, a schonns muss si eng verdammte versalzten Zopp vun hirem Virgänger, dem Här Biltgen, do ausläffelen. An et wënscht ee jo eigentlech kengem eppes Schlechtes, mä dat, wat d'CSV mat lech gemaach huet, Madame Hansen, ass awer wierkelech: en uerdentleche Cadeau empoisonné iwwerreechen. Ech mengen, wann Der dat do vläicht gewosst hätt, ier se lech gefrot hu fir an d'Regierung, hätt Der lech et vläicht och zweemol iwwerleucht.

Dir sidd duer komm, Dir hutt do kee Plang B an engem Tirang virfonnt, obwuel gewosst war, datt mer hei géife wahrscheinlech op déi dote Situatioun duersteieren. Wann ech elo wäert ganz kritesch sinn, ganz kritesch muss sinn, dann ass dat net direkt fir lech gemengt, Madame Ministesch, mä dann ass dat virun allem och nach eng Kritik un Ärem Virgänger, mä awer och op déi desastréis Politik vun der CSV gemënt. Bon, Dir hutt lech elo bei der CSV engagéiert, da musst Der awer och elo dann dat mat assuméieren.

(Interruptions diverses)

Här President, vill Leit hu vergiess, datt d'Aféiere vun deene Studentesubsiden als Spuermeasure geholl gi war an och esou presentéiert ginn ass. Bon, wann d'CSV wëllt spueren, da gesi mer elo, wat do dann derbäi erauskënn. Dat, wat als Spuermeasure geplangt war, huet sech als de séchere Wee an e finanziellen Debakel erweisen.

Et wor Rieds deemools 2008/2009 (veuillez lire: 2010), datt ee kéint all Joers 20-30 Milliounen spueren, andeems een dann dat Kannergeld net méi géif exportéieren. Mä schnell huet dat Gesetz, dat jo eigentlech mat der Strenz d'Suen nëmmen esou ënnert de Studente verdeelt huet, all Joers de Budget net entlaascht, mä belascht. Dat ass da gaangen am Rhythmus 30, 40, 50 Milliounen an esou weider, méi all Joers belascht.

An ech muss soen, et ass eigentlech och nach net esou laang hier, wéi den Här Biltgen nach am Amt war, hate mer eng Kéier eng Diskussioun an der Chamber, dat war elo am Februar/Mäerz, wou ech em dat dann och nach eng Kéier virgehalen hunn, well en nach ëmmer kee Plang B dunn hat a well et sech awer schonns ugedeit huet, datt do géife Probleemer kommen. Do huet hie sech wierkelech gewiert an en huet deemools behaupt an der Kommissioun, dat wier ni, ni als Spuermeasure geduecht.

Ech hunn dat relativ grotesk fonnt, well wann een d'Deklaratioun vun der Regierung deemools 2008/2009 (veuillez lire: 2010) noliest, d'Deklaratioun hei an der Chamber, da war dat ganz kloer als Spuermeasure ugeduecht oder emol esou presentéiert.

Mä dat ware keng Spuermeasure, déi presentéiert gi sinn. Dat war en CSV-Wahlcadeau virun de Wahlen 2009 (veuillez lire: de Gemeinewahlen 2010), dee se mat öffentleche Gelder finanzéiert hunn. Dat reit sech an aner Wahlcadeauen an, wéi zum Beispill d'Mammerent 2004, de Kannerboni oder d'Chèques-services 2009. Cadeauen, déi d'Allgemengheet elo deier wäerten ze stoe kommen. An och bei de Chèques-services riskéiert d'Rechnung nach eng Kéier ganz gesalzt ze ginn, well mer do och wäerten ähnlech Diskussiounen kréien an och do nach riskéieren, eng Kéier Décisiounen vun den EU-Gerichter ze kréien.

A mir wësse jo elo, ech hunn et virdru gesot, datt eigentlech amplaz ze spueren all Joers d'Rechnung méi deier ginn ass. An och elo nom Uerteel wësse mer, datt d'Rechnung nach eng Kéier méi deier gëtt. An et wier jo gutt, wa mer do herno och nach e puer Detailler kéinte kréien, well jo och elo eng 700-800 Studente mussen fir déi lescht dräi Joer nobezuelt kréien. An och déi Iwwergangsregelung, déi mer elo hunn, déi elo um Dësch läit, fir ee Joer, wäert och nach eng Kéier e Batz Geld kaschten.

Dat do hätt ee sech kënne spueren, wann den deemolegen Héichschulminister op d'Awänn

agaange wier vun enger Rei Bedenke vun där enger an där anerer Säit. An et war och d'DP deemools, déi eng ganz kritesch Stëmm zu deem Projet hat. A mir hate jo och deemools géint dee Projet gestëmmt.

► **M. Serge Wilmes (CSV).**- ...enthalten...gestëmmt.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Mir hunn dee Projet net gestëmmt. Mir hunn dergéint gestëmmt, Här Wilmes!

Den Här Biltgen huet fir säi Cadeau ëmmer esou argumentéiert, datt de Student eng Pai sollt kréien.

► **M. Serge Wilmes (CSV).**- En huet sech enthalten!

► **Mme Martine Mergen (CSV).**- E ka sech dat net méi erënneren.

► **Une voix.**- Den Här Berger weess et net méi. Et ass schonn esou laang hier.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Den Här Wilmes war dee Moment nach net hei an der Chamber, dann...

► **Deux voix.**- En huet et awer nogelies!

► **Mme Martine Mergen (CSV).**- Dat kann een noliessen...

► **Une voix.**- Dir hutt et net nogelies.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Här President, mir hunn deemools dee Projet...

► **M. le Président.**- Här Berger, fuert wann ech gelift virun.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Mir hunn deemools dee Projet net gestëmmt, Här President. An den Här Biltgen, deen huet jo fir säi Cadeau ëmmer esou argumentéiert, datt de Student eng Pai géif kréien, dat wier eigentlech eng nei Approche. Ech ka mech och erënneren: Den Här Fayot huet dat gelueft, datt een do eng komplett aner philosophesch Approche géif kréien.

Mä dat war eng Argumentatioun, Här Fayot, déi konnt d'Strooss net halen, well iwwerall an Europa, iwwerall bal, mengen ech, op der Welt..., an den Här Wilmes huet jo a sengem Exkurs virdrun dat och e bëssen esou erkläert, datt d'Studentenhëlfe net als eng Pai normalerweis considéiert ginn. Do hu se jo och net, datt dann d'Studenten nach Urecht op Congé kréien, datt se - wat weess ech? - nach an eng Krankekeess abezuelen, datt se an d'Pensiounskeess abezuelen.

Dat ass keng Pai. Neen, Studentesubsidie ginn - ech soen emol einfach - als eng Zort Prestation sociale ugesinn, besonnesch och wann een dann am Géigenzuch d'Kannergeld kappt. An duerfir kann et jo dann och oder duerfir konnt et och net d'Kanner vun de Grenzgänger, déi hei zu Lëtzebuerg schaffen, ausschleissen, well déi eben och Urecht op eng Rei esou Prestations sociales hunn, wéi all déi aner, déi hei am Land schaffen a wunnen. An dat huet jo och d'Cour de justice kloergestalt. Duerfir dat Uerteel.

Den Här Biltgen, dee wollt dat eigentlech ni agesinn an huet ëmmer stur gemengt, datt seng Argumentatioun bommesécher wier, bis zum Schluss. En huet ni e Plang B virgesinn. An et ass gutt, datt en déi do Fro net a sengem Examen, fir Richter ze ginn, grad bei där selwechter Cour de justice iwwregens, datt en do déi Fro net kritt huet, well soss wier dat schifgaangen an da kéint en dann haut hei setzen an dann och op der Regierungsbänk deen Dossier selwer verteidegen, amplaz datt do dann d'Madame Hansen dat muss maachen.

Här President, e puer Wieder zu der Propos, déi mer haut virleien hunn. Et ass eng Iwwergangsleisung, ech géif soen, beschtefalls en Ersatzpneu, fir bis bei déi nächst Garage ze kommen. Mä dat sinn - Dir wësst dat, mat deenen Ersatzpneuen - där klenger wackeleger, wou een och nach schnell dermadder kann awer an de Gruef goen, ier ee bei där nächster Garage ass, oder wou een dann nach e Platte kritt.

Och mat dëser Virlag, mat dësem Ersatzpneu, riskéiert een, erëm Probleemer ze kréien, well mer hei nämlech verschidde potenziell nei Diskriminatiounen aschreiw. Enner anerem d'Ligue des droits de l'Homme, mä och anerer, hu rezent, ganz rezent an engem Schreiwes drop higewisen, datt hei riskéieren nei Diskriminatiounen ze komme fir déi Kanner vun Grenzgänger, zum Beispill, wou d'Eltere pensionéiert sinn oder verstuerwe sinn. An da monéiere se jo och, datt zum Beispill eng kuerz Zäit vun ongewollter Inaktivitéit, Chômage oder Krankheet, och misst kënne considéiert ginn.

Här President, dëst Gesetz gëtt elo schnell iwwert de Knéi gebrach. Do besteet de Risiko, datt erëm méi Probleemer geschafe ginn, déi herno och erëm deier wäerten ze stoe kommen. A bon, ech verstinn net hei, wann elo Krokodilstréinen do gekrasch ginn: Et misst ee

schnell, an hei an do, an et wier ee forcéiert. Et hätt een dès le départ sollen en uerdentleche Projet maachen, da wiere mer net haut an där Situatioun!

Dësen Text, Här President, ass eng schlecht Noutléisung zu engem Gesetz, mat deem mer deemools net d'accord waren. Mir ginn duerfir och net eisen Accord zu deem bâcléierten Amendement vun deem Gesetz. An d'Majoritéit muss kucken, datt si dann dee Schlamassel selwer dréit. Mir maachen do op alle Fall net mat!

Et ass eng Noutléisung, déi och wäert am Hierscht zu ville praktesche Problemer féieren. Ech mengen, schonn elo wësse mer, datt et an der Vergaangenheet, déi lescht dräi Joer, oft Retarde ginn ass beim Ausbeuele vun de Subside fir Studenten. Do war dat alt, datt déi éischt Suen nach oft am Januar oder méi wéi eng Kéier am Januar/Februar komm sinn. An elo wäerten dann nach eng Hällewull méi Dossieren erakommen. Et wäerten och eng ganz Rei Paperassé méi gefrot gi sinn. Et gëtt méi komplex, d'Prozedur.

An ech hat an der Kommissioun gefrot, ob dann elo virgesi wier am CEDIES, fir eventuell do temporär déi eng oder aner zousätzlech Hëllef anstellen. D'Ministesch hat an der Kommissioun gesot, datt dat net de Fall wier. Bon, da muss ee sech op alle Fall drop astellen, datt d'Studenten dëst Joer hir éischt Sue wäerten nach méi spéit kréien.

Ben, Här President, ech hunn et gesot, dëst Gesetz ass eng forcéiert, eng schlecht Iwwergangsléisung. A mir kommen och net derlaanscht, dat ass kloer, fir en neit Gesetz a Rou auszeschaffe fir d'Studiebahëllef. A fir dat ze maachen, ass ee gutt beroden, fir datt een all déi concernéiert Acteuren, ob dat Studente sinn oder anerer, datt ee sech mat deenen un den Dësch setzt an och deenen uerdentlech nolauschtert, fir do eng Solutioun ze fannen.

Mir hate schonn - 2009 (veuillez lire: 2010) hat ech hei am Numm vu menger Fraktioun - eng Rei Pisten opgezechent, wéi een dat ka maachen, datt een do muss aner Weeër goen. Ech mengen, déi nei Virlag, déi muss virun allem d'Geleehenheet ginn, fir och endlech déi sozial Selektivitéit - dat kéint jo heiansdo hei bei de Budgetdebatten d'Wuert vum Joer ginn - ze verwirklechen, vun där dann esou gäre bei de Sonndesriede geschwat gëtt.

Bei engem Neiufrank, net nëmme bei deem Gesetz, mä och vläicht insgesamt, muss et Schluss si mat eidele Wieder. An da muss och endlech déi sozial Selektivitéit ëmgesat ginn, och an engem zukünftege Gesetz fir d'Studentebähëllef.

Aner Pisten, déi musse gekuckt ginn, sinn déi zum Beispill, wat déi reell Käschte si vun de Studenten. Bei deem Gesetz, dat mer elo haten, dat jo och esou vill kascht huet, do krut all Student mat der Strenz eben datselwecht. De Student - an dat ass keen imaginäert Beispill -, et gëtt der, déi um Lampertsbiurg wunnen, déi och op d'Uni.lu ginn. Dobäi wëll ech elo hei net soen, datt dat keng gutt Uni ass, au contraire. An ech mengen, déi verbessert sech ëmmer. Mä et huet een esou Situatiounen: Et wunnt een um Lampertsbiurg, et geet een do op d'Uni. Ma dee kritt genau déiselwecht Suen - dee kritt genau déiselwecht Suen - wéi een, deen op London zum Beispill studéiere geet, dee mat deene Suen awer net eens gëtt. Et muss een also zum Beispill iwwerleeën, datt een do Kritären aféiert en Fonction vun de reelle Frais, datt een dat muss berücksichtigen.

Et misst een och iwwerleeën, ob een net de Facteur Leeschtung mat erabrëngt: ob een zum Beispill bei senge Studië Mentiounen huet, ob ee se direkt packt, ob een e puermol muss vläicht e Joer maachen an esou weider.

Firwat och net déi liddi opgräife fir cibléiert Hëllef fir Studenten, déi Studien eraussichen, déi zu Beruffer féieren, wou mer hei zu Lëtzebuerg e Manktum hunn, datt een do méi eng voluntaristesche Politik maachen? Anscheinend, oder net nëmmen anscheinend, wa mer Entrevuen hu mat dem Privatsecteur, gëtt eis gesot, datt Ingenieure feelen, datt am ganzen ICT-Beräich 500.000 (veuillez lire: 5.000) qualifizéiert Plaze feelen. Et gëtt gesot, datt an de Schoule Mathésproffe feelen an esou weider. Sou datt ee sech eigentlech och kéint virstellen, ob een net dann d'Studenten, déi cibléiert do wou hei e Besoin zu Lëtzebuerg ass iwwert déi nächst Joeren, dee Studiëgang maachen, datt déi eventuell eng zousätzlech Hëllef kréien.

Dat si Modeller, déi et och zum Beispill am Ausland gëtt. Ech weess, ënner anere am Australien, do gëtt et eng Rei Beruffer, wou och net genuch Leit do sinn, wann ee sech do engagiert, wann een d'Studien ufänkt, fir herno zum Beispill fënnef Joer Schoul halen ze goen a verschiddene Fächer, kritt ee Stipendië vum Stat, deen eigentlech praktesch de Groussdeel da vun de Studien iwwerhëlt.

Dat si Pisten, déi ee kéint oudenken. An ech mengen, et ass op alle Fall wichteg, datt an deenen nächste Méint a Rou un esou engem Projet geschafft gëtt an datt een da wierklech eng uerdentlech an zolidd Solutioun wäert fannen.

Op alle Fall, ech mengen, Här President, Dir wäert scho verstanen hunn aus mengen Aussoen, datt d'Demokratesch Partei net wäert dëse Projet hei stëmmen.

Ech soen lech Merci.

► **Une voix.**- Très bien.

► **M. le Président.**- Merci dem Här Berger. An als nächste Riedner ass den Här Fayot agedroen. Här Fayot, Dir hutt d'Wuert.

(*Interruption*)

Ah, entschëllegt, Här Berger. Den Här Wilmes wollt lech nach eng Fro stellen. Déi kënn Der awer vun Ärer Plaz beäntweren en attendant...

► **M. Serge Wilmes (CSV).**- Jo, ech wëll eng ganz einfach Fro stellen, well Der dat elo virdrun hei esou einfach dohinnergetässelt do hutt, wéi wann ech net hei gewiescht wär an dat net géif wëssen. Wéi hutt Dir deemools gestëmmt bei deem Gesetz 2010?

► **M. Eugène Berger (DP).**- Här President, mir hunn deemools dat Gesetz net gestëmmt.

► **Une voix.**- Hahah!

► **M. Serge Wilmes (CSV).**- Falsch! Well am Compte rendu steet nämlech, Dir hutt: Absten-tion.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Jo, dann hu mer... Dat heescht, mir hunn d'Gesetz net gestëmmt! Här Wilmes, Dir misst jo awer och wëssen, wann een e Gesetz...

► **M. Serge Wilmes (CSV).**- Ech mengen, et ass jo net, fir mech hei duerstellen, wéi wann ech net géif wëssen...

► **M. Eugène Berger (DP).**- Här President...

► **M. le Président.**- Okay. Déi Diskussioun ass elo ofgeschloss!

► **M. Eugène Berger (DP).**- Här President, ech hunn dat Gesetz net gestëmmt!

► **M. le Président.**- Elo kritt den Här Fayot d'Wuert. Här Fayot, wann ech gelift.

► **Une voix.**- Wie sech enthält, dee stëmmt net.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Majo natierlech. Mir hunn et net gestëmmt. Mir hunn et net gestëmmt, dat ass jo kloer an däitlech.

► **M. Ben Fayot (LSAP).**- Et gouf scho bei deem Gesetz, wéi mer et gestëmmt hunn, an et gëtt och elo nach vill Polemik iwwert déi Studentenbähëllef zu Lëtzebuerg. An ech wëll dofir esou onpolemesch wéi méiglech fënnef Bemierkungen dozou maachen, déi d'Positioun vun der LSAP an der Lëtzebuerger Héichschoulpolitik bestëmmen.

Éischt Remarque: Et ass richtig, d'Gesetz vun 2010 huet e generéise System vu Boursen a Prête fir Résidenten, ob Lëtzebuerger oder Net-lëtzebuerger, agefouert. D'Zil dovunner war et, d'Zuel vun onsen Héichschoulabsoventen an onser Bevölkerung ze erhéien.

Fir d'LSAP muss dat Zil bestoe bleiwen. Mir hunn ons eng Héichschoulpolitik säit e puer Joer ginn. An am Kader dovunner gi mer vill Suen aus, engersäits fir ons eegen Uni, anerersäits fir d'Promotioun vun der Héichschoulqualifikatioun vun onse jonke Leit. An ech erënnern drun, wéi mer hei d'Gesetz iwwert d'Carte bleue an Europa gestëmmt hunn, krute mer zum Beispill vun der Chambre des Salariés gesot, mir sollen emol ons an der Haaptsaach drëm këmmen ze kucken, esou héich qualifizéiert wéi méiglech jonk Leit zu Lëtzebuerg auszubilden. Also, dat geet an déi Richtung, déi mer ageschloen hunn.

Déi Zilsetzung gëtt vun deem faméisen Uerteel vun der Cour de justice européenne net contestéiert - et ass schonn hei gesot ginn -, kéint et och net ginn, well engersäits d'Europäesch Unioun ons dozou am Programm „Europa 2020“ opfuert an anerersäits d'Europäesch Unioun keng Kompetenzen an der Héichschoulpolitik huet. Et ass net iwwert de Wee vun der Héichschoulpolitik, wou onse System contestéiert gëtt, mä iwwert de Wee vun der fräier Zirkulatioun vun den Arbeitnehmer.

Zweet Remarque: Et ass richtig, dat soll ee ganz kloer soen, dass de System vu Boursen a Prêten de System vu Kannerzoulage bis 27 Joer ersat huet. D'Kannerzulage gi säithier bis 18 Joer bezuelt a ginn dono duerch Boursen a Prêten ersat fir déi Kanner, déi studéiere ginn.

Een Objektiv dobäi war an ass et - an dozou sinn ech, Här President -, de Student als onofhängegen intellektuelle Schaffenden ze betruechten, hien also als Erwuessenen ze betruechten, dee selwer decidéiert, wat e stu-

déiert, a mat der Studentenhëllef onofhängeg lieue kann. Och dat fannen ech nach ëmmer sozial a politesch richtig fir eng modern Jugend, déi op hir Eegestännegkeet pocht.

Natierlech, do sinn ech och d'accord, all System huet eng Partie Dériver. An ech mengen, et ass op déi, wou mer mussen hiweisen. Ech hunn ëmmer drop higewisen, och an der Kommissioun, dass mer dee System vu Boursen a Prête misste seriö evaluéieren.

Ech sinn also dermat d'accord zum Beispill, dass de Facteur Mobilitéit an Zukunft matbetruecht muss ginn, mat anere Wieder, dass fir een, deen zu Shanghai studéiert, oder en aneren, deen um Lampertsbiurg, zu Walfer oder um Belval studéiert, dass et do en Ennerscheed gëtt an de Frais, déi en huet, an dass déi Mobilitéit muss a Betracht gezu ginn, wann een déi Prêten a Bourse gëtt.

Eng echt Fro bleift fir mech - an do huet den Här Berger mer nach net weidergehollef: Soll ee verstärkt sozial Kritäre fir d'Studentenhëllefen aféieren?

► **M. Eugène Berger (DP).**- Jo! Jo. Kloer Äntwert: Jo!

► **M. Ben Fayot (LSAP).**- Jo, dat ass an der Rei.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Dat hu mer schonn 2010 gesot.

► **M. Ben Fayot (LSAP).**- Et geet awer net duer, dass ee Jo seet.

Dat bedeit nämlech e Paradigme...

► **M. Eugène Berger (DP).**- A Proportioun zu der Pai vun den Elteren zum Beispill.

► **M. Ben Fayot (LSAP).**- Dat bedeit nämlech...

Ech hunn elo net verstanen, wat gesot ginn ass. Mä bon, et ass och vläicht net esou wichteg.

Dat bedeit natierlech e Paradigmewissel an deem Sënn, dass dann de Student erëm u seng Famillje réckgekoppelt gëtt. Sécher solle mer alles maachen - an do sinn ech wierklech ganz sozial agestallt -, fir Kanner aus sozioprofessionnell manner guttgestallte Milieuen beim Héichschoulstudium am vollen Empfang ze hëllef, éischter wéi eventuell Kanner aus guttgestallte Milieuen.

Mä déi Konzepter - dat weess jiddwereen heibannen, och den Här Berger weess dat - si schwéier ze definéieren, grad wéi et schwéier ze tranchéieren ass, wou d'Akommesgrenze gezu ginn, wann een déi Hëllef gëtt oder net. An ech muss och soen, dass et vill Mëttschichtefamillje gëtt, fir déi den Héichschoulstudium vun hire Kanner och eng Belaaschtung ass. Dofir sinn ech vu soziale Kritären, op jidde Fall esou, wéi se allgemeng gefrot ginn, net beegescht.

An ech muss nach eng Kéier soen: Den Här Berger huet zwar vu sozialer Selektivitéit geschwat, mä en huet se net ausgedäitscht. An domat kann ech näischt ufänken, mat deenen allgemengen Affirmatiounen.

Här President, am augenblickleche Gesetz steet zwar, dass bei den...

► **M. Eugène Berger (DP).**- Den Här Lux schwätzt och ëmmer vu sozialer Selektivitéit.

► **M. Ben Fayot (LSAP).**- ...dass bei de Frais d'inscription e Student méi ka kréien, wann en an enger, esou steet et am Gesetz, «situation grave et exceptionnelle» ass. Wéi dat genee gehandhabt gëtt, weess ech net. An dofir wär et gutt, dat gewuer ze ginn, well et trotzdem schéngt exzeptionell ze sinn.

Drëtt Remarque: Eng Sträitfro bei deem Projet war, ob een d'Boursen a Prête soll „semestrialiséieren“. Dat ass esou en Unwort, wat op eemol opflaamt an dann natierlech relativ schnell erëm verschwënnt. Mir hunn dat mam Semestriellen net gemaach, well mer der Meinung waren an och sinn, et soll een de Studente Planungsécherheet op ee Joer ginn, an net op ee Semester.

Elo gi jo d'Boursen a Prêten an zwou Tranché liquidéiert. Et ass mer an der Kommissioun op meng Fro erkläert ginn, dass e Student, fir déi zweet Tranche ze kréien, muss beweisen, dass en am éischte Semester ageschriwwen war, an der Schoul war a seng Exame gemaach respektiv gepackt huet. Mir hu jo allgemeng de System, dass een déi Hëllef kritt vun der Zuel vun de Studiëjore plus eent. Et kann een also och emol en Échec derzwëschen hunn. Mä dat ass also de Prinzip, dass een nom éischte Semester muss eng Partie Beweiser kréien.

Ech hunn allerdéngs dobause bei de Leit, bei Studente verschidden Échoe kritt. Ech weess net, ob dat esou strikt gehandhabt gëtt, wéi dat mer gesot gëtt. An dofir wollt ech d'Madame Minister froen, dass se ons hei seet, wat genee d'Konditiounen sinn, fir no der éischter Tranche och déi zweet ze kréien. Dat an der

Optik, fir de System natierlech - do si mer allequerten d'accord - finanziell net aus dem Rudder lafen ze loossen.

Véiert Remarque: Mir ginn elo de Studenten aus Grenzgängerfamilljen d'Boursen a Prêten ënner zwou Konditiounen. Niewebäi gesot, sinn déi zwou Konditiounen och erëm eng Diskriminatioun, déi d'Cour de justice européenne awer selwer proposéiert huet, wuel well se verstanen huet an deem ganz delikaten Arrêt, dee se geholl huet, dass eng komplett Ouverture finanziell einfach net ze realiséiere wär.

Déi éischt Konditioun ass, dass de Frontalier fënnef Joer andauernd zu Lëtzebuerg geschafft huet. Déi zweet ass, dass d'Kand vun engem Frontalier bei senger Demande fir Boursen a Prêten zu Lëtzebuerg en offizielle Beweis muss bréngen, wat et a sengem Land als Finanzhëllef kéint kréien, „peut obtenir“, wuelverstanen also: kéint kréien an net, wat e kritt.

An ob dann herno antrëfft, wat d'Cour de justice européenne hofft/see, nämlech dass all déi Frontalierkanner bei ons schaffe kommen, do loosse mer ons dann iwwerraschen a kucken dat an e puer Joer.

Fënneft a lescht Remarque, Här President: Et ass kloer, dass dëst en Iwwergangsgesetz ass an dass an den nächste Méint de ganze System muss iwwerschaft ginn. Et ass fir d'Éischt nouwendeg, d'Auswirkung vum Dispositif vun 2010 unzefänken auszewäerten.

Zweetens muss mer oppassen op déi Härtefäll, déi ons signaléiert ginn. An et ass gesot ginn, et ass schonn e Brëf vun enger Associatioun komm, déi op esou Härtefäll higewisen huet. Mir mussen also déi ënnersichen a kucken am Hëbléck op dat definitiivt Gesetz, wat et domat op sech huet.

An drëttens muss och d'Lëtzebuerger Héichschoulpolitik sech kloer Ziler ginn. An eent dovunner kann nëmme sinn, esou gutt wéi méiglech ze hëllef, nach ëmmer vill Kanner, déi zu Lëtzebuerg liewen, esou héich ze qualifizéiere wéi méiglech.

Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci dem...

► **M. Ben Fayot (LSAP).**- Ah, entschëllegt, Här President. Ech hat vergiess, dem Här Rapporteur natierlech Merci ze soen an och natierlech ze soen, dass d'LSAP dëse Projet matdréit.

► **M. le Président.**- Merci dem Här Fayot. Den nächste Riedner ass den Här Adam. Här Adam, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Claude Adam (déi gréng).**- Merci, Här President. Léif Kolleegen a Kolleginnen, ech wëll fir d'Éischt och dem honorabelen Här Oberweis Merci soe fir säi Rapport. Ech sinn allerdéngs der Meinung, datt ech eng aner Interpretatioun hunn, wat de Cumul ugeet. Ech kommen herno nach dorobber zrëck. Ech wier och frou, wann d'Ministesch dat vläicht kéint klären. Ech hunn dat anescht verstanen wéi Dir, Här Oberweis. Ech war schonn erstaunt, wéi ech lech e Freideg den Owend um Radio héieren hunn, an Dir hutt et elo nach eng Kéier gesot, déi Saach vum Kannergeld. Ech kommen nach eng Kéier dorop zrëck. Ech wier frou, wa mer dat kéinte klären.

Ech sinn och frou iwwert dee klenge Cours, dee mer vum Vertrieeder vun der CSV kritt hunn. Dat war och ganz interessant. Et hätt mer allerdéngs nach méi Satisfaktioun bruecht, wann e sech gradesou driwwer ausgelooos hätt, wéi eng méiglech Verstréckungen datt mer mat deem klenge Gesetz, wat mer haut votéieren, kréien. Déi sinn nämlech och opgefouert ginn, opgefouert am Rapport vun der Chambre des Salariés. Do huet en elo leider näischt derzou gesot. Dat wier fir mech mindestens esou interessant gewiescht wéi d'Ausleeung vum Uerteel vum Gericht.

Ech wëll op dräi Punkten agoen. Et si jo aner Riedner, déi och wäit ausgeholl hunn. Ech huelen net ganz wäit aus, mä ech mengen, et muss een awer do ufänken, wou déi ganz Saach hei hire Laf geholl huet. An dat sinn:

Den éischte Punkt, dat ware Spuermoossnamen, déi 2010 sollte geholl ginn. D'Gesetz iwwert d'Reform vun de Studenteboursen vun 2010 ass „...als Spuermoosnam geduecht - dat gëtt offensichtlech ëmmer erëm vergiess -, an et gehéiert zu deem Krisepak, deen - nom Platte vun der leschter Tripartite - d'Regierung am Sologank ficeléiert an (...) op de Wee geschéckt huet.“ Esou hat den deemolege Rapporteur Lucien Thiel iwwert de Projet de loi 6148 iwwert d'Bourse vun de Studenten den 13. Juli

2010 seng Ried hei an der Chamber ugefaangen.

D'Rechnung vun der Regierung war, fir duerch d'Ofschafe vum Kannergeld a vum Kannerboni bei Héichschoulstudente 74 Milliounen Euro anzespueren. Fir ze verhënneren, datt mer eventuell manner Studente géife kréien, well déi jonk Leit sech d'Studéieren net méi kéinte leeschten, ass e System vu Bourssen a Préten agefouert ginn. All Student, deen zu Lëtzebuerg wunnt, ka 6.500 Euro Bourse a 6.500 Euro Prêt kréien. Un deem Finanzement hänke keng weider Konditiounen drun. All Student ka bis maximal 3.700 Euro Aschreiwungsgebühre rembourséiert kréien. An enger aussergewöhnlech schwieriger Situatioun kann de Student nach eng kéier 1.000 Euro vum Stat kréien.

Et war dermat gerechent ginn, datt d'Fraise vun de Bourse géife vu 17 Milliounen op 55 Milliounen eropgoen. Dat heescht, op de Bourssen ass mat enger Méiausgab vun 38 Milliounen gerechent ginn. De Stat wollt also ënnert dem Stréch 36 Milliounen Euro spueren. Déi Aspuernis, déi sech mat där neier Regelung sollt erginn, war um Bockel vun de Frontaliere geplangt, fir déi d'Kannergeld elo bei 18 am-plaz bei 27 Joer opgehale hat.

Déi Rechnung ass awer net opgaangen. Wa mer d'Zuele vun 2009 a vun 2011 vergläichen, da stelle mer fest, datt mer op den Allocations familiales ronn 65 Milliounen Euro gespuert hunn. Am selwechten Zäitraum, 2009 mat 2011 verglach, hu sech d'Bourssen awer vu 14 Milliounen op 90, op praktesch 91 Milliounen eropgesat. Dat heescht, do hu mer Méiausgabe vu 76 Milliounen Euro. Déi nei Regelung huet also net 36 Milliounen Euro gespuert, mä si ass 11 Milliounen méi deier ginn. D'Regierung hat sech also ëm 47 Milliounen Euro verplangt. Esou wäit zu der Spuermoosnam an zum „sécherere Wee“ an eng sécher finanziell Zukunft!

An ech stellen do einfach d'Fro, déi den Här Fayot opgeworf huet. Mir kënnen eis dat och ganz gutt virstellen, datt mer op e Grondakommens vun de Studente ginn. Déi Iddi ass eis sympathesch. Ech hunn dat och 2010 op dëser Plaz gesot. Mä d'Fro ass ganz einfach déi: Kënne mer eis esou ee bedéngungslost Grondakommens leeschten als Land?

► **M. Jean Colombero** (*Onofhängeg*).- Jo, jo!

(*Interruption*)

► **M. Claude Adam** (*déi gréng*).- A wann den Här Colombero esou séier Jo seet, da ginn ech ze bedenken: All Suen, déi mer ouni Konditiounen ausginn, déi feelen op enger Plaz, wou mer wëlle Sozialpolitik maachen, Här Colombero.

(*Interruption*)

Ech kommen dann zu mengem zweete Punkt haut, an dat ass dann deen och vum Här Fayot zu Recht ugeschwatene Paradigmewissel. De Bourssesystem huet missen 2010 reforméiert ginn. E war net transparent genuch. E war ongerecht, well en en däitlechen Ënnerschied gemaach huet, ob e Student op enger Uni studéiert huet, déi schonn d'Bologna-Kritären applizéiert huet oder nach net applizéiert huet.

Déi gréng Fraktioun, mir hate géint d'Gesetz 2010 gestëmmt... Dergéint, Här Wilmes!

► **M. Serge Wilmes** (*CSV*).- Jo, dat stëmmt.

► **M. Claude Adam** (*déi gréng*).- Dat stëmmt. Mir hate géint dat Gesetz gestëmmt, mä mir waren awer och mat deenen Iwwerleeungen d'accord: Et huet misse reforméiert ginn. De Paradigmewissel vum Grondakommens fir Studenten hu mer sympathesch fonnt. Jiddweree gëtt d'selwecht gekuckt. Mir hu keng Studente méi, déi aus räichen oder manner räichen Elterenhäuser kommen, mir hunn nach just jonk Leit, déi wëlle studéiere goen. Mir hunn also e Grondrecht op Studium, an da geet et och net méi drëm, wat d'Eltere wëllen, mä et geet drëm, wat wierklech de jonke Mënsch, wat de Student wëllt.

Wann een esou e Paradigmewissel wëllt, da muss ee sech natierlech d'Fro stellen: Wie verléiert eventuell, oder wie verléiert sécher? Mir woussten et 2010, fir d'Éischt haten emol d'Frontaliere verluer. Mir hunn awer och, mengen ech, nach ëmmer zu Recht festgestallt, datt déi Leit, déi wéineg Sue verdéngen a vill Kanner hunn, och éischter manner erauskréien. An et wier och nach kloer ginn, datt Leit mat enger Behënnerung och géife Suen hänke loos-sen.

Et stellt ee sech dann och d'Fro: Gëtt et dann och Gewënner bei deem System? Jo, do ass

d'Äntwert och ganz kloer: Leit mat engem gud-den Akkommens, dat heescht Familljen, deenen hir finanziell Situatioun bis elo et ni zougelooss huet, datt hir Kanner eng substanzuell Bourse konnte kréien, déi sinn dann an de Genoss vun enger Bourse komm. Ech hat deemools hei gesot, datt dat an eisen Aen heescht, staark Schëllere packen a Krisenzäite manner wéi schwaach Schëlleren. An eigentlech wollte mer jo awer et genau ëmgedrëit maachen: Staark Schëllere missten a Krisenzäite méi packen.

Et ass absurd ze mengen, datt déi Jonk mat engem Grondakommens, dat fir jiddwereen d'selwecht ass, och genau déiselwecht Chancë kréien. All Eltere sinn och verpflichtet, fir hir Kanner ze suergen, och iwwer 18 Joer eraus. An déi meescht maachen dat och gären. Ech wonnere mech och e bësselchen iwwert dat Elterebild, wat mer hei vermëttelen. Mä et huet eben net all Elterendeel an et hunn net all Elteren déiselwecht Méiglechkeeten!

Wa mir also d'Iddi vun engem Grondakommens wëllen ëmsetzen an dat zu Aspuerungen an den Ausgabe bei de Famillje féiert, da muss ee genau wëssen, wéi eng Dimensiounen déi Aspuerungen hunn. An dat wësse mer net. Da kéint een nämlech kompenséieren, mä ouni genau Donnéeën ass et ganz schwéier, esou eng Planung ze maachen.

Gutt. De Minister huet ëmmer betount, de Minister Biltgen zu där Zäit huet ëmmer betount, entweder mer kréien do dat Grondakommens hei, esou wéi hien et geplangt hat, oder mir kréien et eben net. Wann een net wëllt diskutéieren, ass dat eng korrekt Astellung. Dat war eis Astellung net. D'Iddi vun engem Grondakommens léisst och Raum fir eng gewëss sozial Gerechtegkeet. Déi deemoleg Regierung, an dat ass nach déiselwecht Regierung wéi haut, wollt dee Raum net nutzen.

Mir waren deemools der Meenung, datt et keng Urgence géif ginn, an dat däerf een net vergiessen: Och d'Gesetz vun 2010 ass en enger absoluter Urgence hei duerchgedréckt ginn. Ee Saz, dee mer ganz gutt gefall huet, scho vun der Chambre des Salariés: «Rien ne sert de courir, il faut partir à point.»

Et huet kee Wäert - an da kommen ech zu mengem drëtten Punkt a mengem leschte Punkt vu menger Usprouch hei, an zwar zu deem Gesetz, wat mer dann elo haut decidéieren -, wann een an déi falsch Richtung fiert, dann huet et kee Wäert, fir Gas ze ginn. Dann huet ee besser, et mécht een eng Paus, et kuckt ee sech eng kéier d'Landkaart un oder et stellt een de GPS nei an. Genau dat huet d'Regierung awer net gemaach. Dach, eng Paus vun dräi Joer huet d'Regierung gemaach, awer weder de Stil nach d'Richtung si geännert ginn.

Genee wéi 2010 gëtt erëm eng kéier d'Urgence an d'Spill bruecht. De Projet ass esou séier duerchgedréckt ginn, mir hate keng Avisen, den Dépôt légal war moies, wou mer mëttes de Rapport gestëmmt hunn. De Statsrot hat 2010 gesot, hien hätt net Zäit genuch gehat; 2013 seet de Statsrot genau datselwecht. E seet, dat wier keng Aart a Weis fir ze schaffen. Mir hate keen Avis vun der Chambre des Salariés gefrot, zweemol net! An zweemol huet d'Chambre des Salariés sech selwer mam Projet befaasst. Mir hate keng Diskussioun mat Studentevertriedungen, ëmmer well gesot ginn ass, et ass eng Urgence do.

Grad wéi 2010 wëlle mer erëm eng kéier ganz schnell e Gesetz stëmmen, fir Suen ze spueren. Dobäi hu mer erëm eng kéier keng genee Donnéeën. Déi Fiche financière, déi un dem Projet drunhänkt, déi ass ondifférenzéiert, déi ass vag. An dat soen net nëmmen déi gréng, dat seet och d'Chambre des Salariés: Mir wëssen net genee, wéi vill Studente vu Frontaliere mer hunn. A mir wëssen nach vill manner, ob déi Eltere vun deene Studenten déi Konditiounen, déi mer jo mat deem Gesetz hei stëmmen, erfëllen oder net.

D'Gesetz huet jo nach just zwee Punkten. Den drëtten Punkt ass Gott sei Dank gestrach ginn. Am drëtten Punkt, do stoung dran, datt mer net méi géife Bourssen a Préten op e Studiëjoer ausbezuelen, mä just op e Studiësemester. Dank dem Asaz virun allem vum Lucien Lux ass dee Punkt fale gelooss ginn, well mer gesot hunn, d'Planungssécherheet, d'finanziell Planungssécherheet vum Stat ass schonn déi eng Saach, an déi aner Saach ass awer och d'Planungssécherheet vun engem Student, dee muss seng Wunneng lounen, an duerfir ass deen drëtten Punkt Gott sei Dank fale gelooss ginn.

Den éischte Punkt am Gesetz, do steet dann dran, datt ee vun den Eltere muss fënnf Joer ouni Ënnerbriechung zu Lëtzebuerg geschafft hunn. Do kéint ee sech natierlech domat befaassen, ob dat dat ass, wat d'Gericht verlaangt huet. Mir mengen net. D'Gerichtsuerteel war, wéi den Här Wilmes zu Recht gesot huet, mat Nuancen. Et war net schwaarz an net wäiss, mä et hat Grotéin derbäi.

Dat Gesetz, wat haut votéiert gëtt, dat huet keng Grotéin, dat ass ganz haart. Fënnf Joer ouni Ënnerbriechung, dat heescht, wann do ee vun den Elteren, deen Elterendeel, wou mer eis drop baséieren, wann deen an de Chômage gesat gëtt, wann deen an d'Pensioun geet, wann deen e Lach huet tëschent engem éischten Aarbechtskontrakt an engem zweeten Aarbechtskontrakt, dann ass eist Gesetz, da schléisst dat dee Student aus. Dat fanne mer relativ haart!

Et kéint ee sech och, menge mer, zu Recht froen - d'Gericht huet dat net verlaangt, mä d'Fro soll awer gestallt sinn: Firwat maache mer dat dann net och op fir aner Auslänner, déi Frontaliere sinn, déi zu Lëtzebuerg schaffen? Mussen dat onbedéngt EU-Bierger sinn? Et ass fir eis als Gréng och kloer, datt ee muss eng Zäit an deem Aarbechtskontrakt hunn. Eis hätt et besser gefall, wann een zum Beispill gesot hätt - an ech mengen, där Beispiller gëtt et op anere Plazen eng Rei -, wann ee gesot hätt, während sechs oder siwe Joer misst en Aarbechtsverhältnis vu fënnf Joer gewiescht sinn, dann hätt ee schonn eng Rei Härtefäll ausgeschloss, déi mer awer elo net ausgeschloss hunn.

An den zweete Punkt, dat ass deen iwwert den Anticumul. Do stellt sech eng éischt Fro: Wéi soll dat goen? Mir mengen och, datt d'Regierung, wa se e Plang B gehat hätt, do vill méi Viraarbecht hätt kënne leeschten. Mir schwätze jo hei just vun dräi Nopeschlänner. Et hätt een effektiv kënnen eng Analys maachen, wéi d'Studienhëllefen dann an deenen dräi Nopeschlänner sinn. An et hätt een och kënnen... Elo bleift et dann eben e bëssen eng Lotterie, wat muss de Student, dat ass am Moment ganz onkloer. De Règlement grand-ducal, deen dat soll preziséieren, kenne mer nach net.

Da steet dann do, de Student misst noweisen, wat e kéint kréien, net onbedéngt, wat e kritt huet. An do ginn Démarché verlaangt, wou nach haut kee ka soen, wéi déi Konditiounen ze erfëlle sinn.

Da kommen ech zu deem Punkt, wou ech eng aner Interpretatioun hu wéi de Rapporteur an de President vun eiser Kommissioun, an dat ass d'Kannergeld. Wann ech den Avis vum Statsrot richteg gelies hunn, da seet de Statsrot, datt mer hei riskéieren, eng positiv Diskriminatioun vun de Frontalierskanner ze kréien. Et steet nämlech do, datt mer géife vergläichbar Hëllef géinteneen oprechnen an der Anticumul-Bestëmmung an datt do d'Kannergeld net géif dozougehéieren.

D'Chambre des Salariés mécht déiselwecht Interpretatioun. Déi mécht déiselwecht Interpretatioun! Déi seet och, et wier net dermat ze rechnen, datt een d'Kannergeld kéint do mat oprechnen. Duerfir ass da meng Fro: Ass dat effektiv kloer oder ass dann effektiv an Zukunft dermat ze rechnen, datt d'Kanner vun deene Leit, déi bei eis wunnen, eigentlech ënnert dem Stréch manner erauskréie wéi d'Kanner, déi...? A Frankräich, wësse mer, gëtt et Kannergeld bis 20 Joer, an der Belsch an an Däitschland bis 25 Joer. Schafe mer do net och eng Ongerechtegkeet? Fir mech steet déi Fro am Raum.

Wéi gesot, ech hunn all déi Avisen anescht vers-tane wéi mäi President. Madame Minister, vläicht kënnt Dir eis dann nach och dorobber äntworten.

Duerfir bedauere mer, datt mer am Fong geholl elo déi dräi Joer laang eis net méi intensiv mat där Fro beschäftegt hunn. Selbstverständlech, e Paradigmewissel, e Grondakommens fir Studenten ass eng flott Saach. Et kann een awer och nach froen: Wéi sti mer dann zu engem all-gemeenge Grondakommens? Firwat solle just Studenten, dat heescht jonk Leit, déi bis 18, 19 Joer ee Studium erfollegräich ofgeluecht hunn, an de Genoss vun esou enger Hëllef kommen? Dat kann een och vill méi wäit faassen.

Nach eng kéier: Suen, déi mer ouni Kritär verdeelen, si fort. Déi hu mer ni méi fir sozial Mes-suren do, wou mer se wierklech brauchen.

Et steet och nach en nächsten Dossier am Raum, an dat ass dee vun de Chèques-services. Do kréie mer eng ähnlech Diskussioun, do kënne mer eis och schonn drop preparéieren. A mir mengen, datt hei ganz vill Diskussionsbe-darf ass.

Mat deem heite Gesetz brénge mer keng Besserung. Mir bréngen e gewëssene Grad vu Sécherheet, mä an eisen Aen ass dat awer och nach nëmmen eng kleng Sécherheet. An duerfir ginn ech och net den Accord vun der grén-ger Fraktioun. Mir wäerte géint dëse Projet de loi stëmmen.

Ech soen lech Merci.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci dem Här Adam. D'Wuert kritt den Här Kartheiser. Här Kartheiser, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Fernand Kartheiser** (*ADR*).- Här Pre-sident, Dir Dammen an Dir Hären, och ech fänke ganz gäre mat engem Merci un den Här Oberweis un. An ech schléissen och den Här Wilmes gär mat an, deen eis nach eng kéier d'Geschicht vun där préjudicieller Décisioun do rappeliert huet.

Mä ech mengen, eng éischt Fro, déi ee sech hei muss stellen, dat ass: Wéi wäit kënne mer hei nach an Europa vun enger Souveraineté parta-gée schwätzen? A wéi wäit si mer schonn an enger Souveraineté abandonnée? Well dat heite geet natierlech ganz wäit.

Den Här Fayot hat opportunément rappeliert, datt eigentlech d'Europäesch Unioun keng Kompetenz an der Héichschoulpolitik huet. Trotzdem ass hei iwwert den Ëmwee vun der Libre circulation des travailleurs en Uerteel geholl ginn. A mir constatéieren hei, wéi mer et och an den Dispositiounen hunn, wou den Europäesche Gerichtshaff iwwert de Marché intérieur, oder d'Kommissioun d'Proposition mécht iwwert de Marché intérieur, datt eng ex-trem extensiv Interpretatioun vun den europäesche Rechtsgrondlage geschitt, an eigent-lech ëmmer zu Laaschte vun de Memberstaten.

Ech mengen, hei ass eng éischt Saach, wou mir constatéieren, datt eventuell d'Applikatioun vum europäesche Recht hei ze wäit gaangen ass an datt dat heiten eng Saach vun der natio-naler Souveränitéit hätt solle sinn an hätt solle bleiwen.

Zweete Kommentar, an do schléissen ech mech deenen un, déi scho viru mer geschwat hunn: Deen Text ass ganz kloer net ausgeräift, a vill-lee Hिसicht. Déi Cumulbestëmmungen zum Beispill, déi mer hei genannt hunn, déi sinn ex-trem komplex, net ze kontrolléieren, och wa mer eis nëmmen drop beschränken, fir ze soen: Wat hätt Der da kënne kréien an Ärem Land? Och datt ass schonn extrem komplizéiert noze-verfollegen.

A mir konfrontéieren eis Administratiounen hei mat enger Herkulesaarbecht, fir dat do kënnen ze verfolge an ze kontrolléieren, fir déi Légis-latiounen an den Nopeschlänner esou genau am A ze behalen. Dat ass och eppes, wat mer eis hätte kënne spueren. An ech kommen herno op eng Proposition, wéi een dat da vläicht ka maachen.

Selbstverständlech muss mer och lauschteren, ier mer dat Gesetz do nach eng kéier op de Leescht huelen, wat de Statsrot an d'Chambres professionnelles ze soen hunn. Een Aspekt, dee jo hei ugeschnidde ginn ass, deen och ganz wichteg ass, dat ass, datt mer d'Lëtzebuerger net kënnen diskriminéieren, déi am Ausland wunnen, wa mer dann op där Schinn bleiwen, wéi se da vum Europäesche Gerichtshaff pro-poséiert gouf.

Ech muss awer och soen, wa mer schonn nach eng kéier - an erlaabt mer, déi Klammer ze maachen - vun der Libre circulation des tra-vailleurs schwätzen, do ass jo eigentlech de Kri-tär dee vun der Nationalitéit. An dat huet, mengen ech, den Här Berger oder den Här Fayot rappeliert. Mä et ass jo net opgrond vun der Nationalitéit, wou mer hei eng Differen-zierung gemaach hunn. Och dat stellt nach eng kéier d'Opportunitéit vun deem Uerteel a Fro.

An ech fannen et och zynesch, wann ech mer eigentlech iwwerleeën, wat do gesot ginn ass: Datt gesot gëtt, de Critère de résidence wär haut fir Lëtzebuerger méi einfach ze erfëlle wéi fir en aneren, wou mer gesinn, datt ganz vill Lëtzebuerger müssen an d'Ausland wunne goen, well se eigentlech Problemer hunn, fir hei nach kënne sech iwwerhaupt eng Wunneng ze leeschten. Alles dat si Saachen, déi a men-gen Aen nach zousätzlech Fragezeichen han-nert dat Uerteel vun deem Europäesche Ge-richtshaff hei molen an déi ganz, ganz vill stéieren.

Dann natierlech si mer mat deenen d'accord, déi soen, mir brauchen eng laangfristeg Léi-sung, e Semester wär sécher ze kuerz - och Merci un den Här Lux fir säin Asaz an deem dote Beräich -, mir brauchen eng laangfristeg Léisung. Dat hei ass just e Gesetz, wat eis soll iwwert d'Wahle bréngen, dat muss ee wëssen. A mir hoffe wierklech, datt elo no de Wahlen net eng einfach Léisung geholl gëtt, fir ze soen: Bon, mir setzen dat Uerteel vum Europäesche Gerichtshaff an deem Sënn ëm, datt mer awer eis Spuerziler erreechen an einfach déi Presta-tiounen global erofsetzen. Dat kann et net sinn.

Et muss natierlech derfir gesuergt ginn, datt d'Studie fir déi Leit, déi hei am Land wunnen, fir d'Lëtzebuerger oder anerer eben, déi a Fro kommen, méiglech bleiwen an net einfach eng Reduktioun vun de Leeschtungen elo kënnt, fir datt dat hei nach finanziell ze droen ass.

Mir kënnen och net op dee Wee goen, wéi et ugedeit ginn ass, fir dann ze soen: Mä déi, déi herno hei zu Lëtzebuerg schaffen, déi brauchen de Prêt net ze rembourséieren. Dat géif en

enormen Drock op eisen Aarbechtsmaart hei ginn. Mir kënnen net all déi Leit oder Akademiker hei beschäftegen, och wa mer der vill brauchen! A mir mussen och gesinn, datt eng Rei vu Lëtzebuerger Branchë studéieren, mat deene se hei am Land net vill kënnen ustellen, bis guer nâischt. Wie Mieresbiologie studéiert, dee verdingt jo och ënnerstëtzt ze ginn, mä et ass net wahrscheinlech, datt en hei eng Plaz kritt herno. Also och do musse mer ganz gutt oppassen op dat, wat mer maachen.

Wat kënnen mer proposéieren? Majo ganz einfach, den allgemenge Kontext nach eng Kéier ze kucken. Ech schléisse mech do och gär dem Här Berger un, dee seet, mir mussen all Diskriminatioun an deem dote Beräich kucken, och d'Zougangsbeschränkunge fir Lëtzebuerger, déi am Ausland wëlle studéieren.

Dat ass eng Saach, Dir hutt d'Beispill vun der Kinésithérapie genannt, et gëtt x anerer an der Medezin an esou weider, wou eng lokal Präferenz am Ausland existéiert. A wann dann hei de Lëtzebuerger Stat reprochéiert kritt, e géif diskriminéieren, fannen ech, da kann dat nëmme sinn, wa mer dann awer d'Réciprocitéit an allen Domäne ganz kloer examinéieren an och spille loossen.

Zweetens - och do sinn ech mam Här Berger d'accord: Mir mussen d'Bourssen un déi reell Besoinen upassen. Beispill: Wann een an England studéiert, sinn dat natierlech ganz aner Zommen, déi do gefrot ginn, wéi hei. Mir mussen deen Aspekt vun der Differenzéierung vun dem materiellen Opwand wierklech kucken, genauso wéi aner Kritären, sozialer an aner, oder Studienorientéierung, an deem Mooss, wéi dat ka gebuede sinn.

An drëttens: Fir eng Léisung ze fannen, däerfe mer eng Méiglechkeet net aus den Ae verléieren, an dat ass, datt déi Studienhëllef um kommunalen Niveau ugesiedelt gëtt, datt mer aus enger nationaler Hëllef eng kommunal maachen, wou awer landeswäit déiselwecht Regele géife gëllen, an dann déi Gemengen och iwwert de Stat déi néideg Ënnerstëtzung kéinte kréien, fir dat duerchzesetzen.

Ech mengen, deen Abléck, wou dat e kommunalt Instrument ass an net méi en nationaal Instrument, gëllen aner Rechtsregelen, wat eis dann erlaabt, och a Konformitéit mat europäeschem Recht ze sinn.

Villmools Merci.

► **M. le Président.**- Merci dem Här Kartheiser. Als nächste Riedner ass den Här Colombero agedroen. Här Colombero, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Jean Colombero** (*Onofhängeg*).- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, fir d'Éischt e Merci un de Marcel Oberweis fir säi schrëftlechen a mëndleche Bericht. Dat war exzellent.

Mir sinn hei erëm eng Kéier an der Logik vum Geld. Ech mengen, et gëtt alles no der Siicht vum Geld gekuckt, Finanzéierung. Wat maache mir ouni Finanzéierung? Ech mengen, mir mussen eng Kéier domadder ophalen. Mir mussen an d'Qualitéit investéieren an net an d'Quantitéit.

Wa mir héich qualifizéiert Leit wëllen hei am Land, da musse mer och investéieren, egal wat et kascht, an ech betounen: egal wat et kascht! Well herno, wann déi Héichqualifizéiert erauskommen, da gëtt dat erëm eng Plus-value fir eis Economie. Dat muss een einfach esou gesinn an et kann een net einfach soen: „Mir ginn hei d'Suen, mir geheien déi op d'Strooss.“ Dat ass net wouer.

Mir hunn hei am Land, wéi gesot, generéis Bourssen, mam Zil, fir héich qualifizéiert Leit ze kréien. An dat ass gutt. Dat ass e Grondakommis fir de Student. An, Här Adam, datt ass sozial, well wann do Aarbechter sinn, déi Kanner hunn, déi extrem intelligent sinn, déi mussen och gefördert ginn. Ech mengen, do däerf een net kucken...

► **M. Claude Adam** (*déi gréng*).- Do sinn ech awer ganz mat lech averstanen.

► **M. Jean Colombero** (*Onofhängeg*).- Jo, Merci!

Si musse gefördert ginn an dofir mussen déi Geld kréien, well déi Familljen, déi kënnen sech et net erlaben. Déi kënnen net einfach do e Prêt maache bei der Bank, wou se emol kee kréien. An esou hunn hir Kanner guer keng Chance méi. Also, déi mussen ënnerstëtzt gi vum Stat, egal wat et kascht.

Déi Bourssen, wéi gesot, déi si generéis. Mä wann een zum Beispill an d'Schwäiz geet, dann hëllef den Bourssen do net. Do kascht den Zuch scho 1.600 Schwäizer Frang pro Joer, musst Der lech virstellen. D'Aschreibungsgebühre si 1.500 Schwäizer Frang fir d'Ausländer, vum Loyer guer net ze schwätzen, da si mer bei 15.000 Schwäizer Frang am Joer. Also, ech mengen, déi Bourse si schnell opgeschafft.

Dësen Text ass an der Urgence ausgeschafft ginn, okay, well de Minister Biltgen kee Plang B zur Verfügung hat. Firwat hien esou sécher wor, dat weess ech net. Dat ass schwéier nozevollzéien. Mä et ass evident, datt d'Regierung, menger Usicht no, d'Frontalieren net wollt abannen an och elo net wëllt - an dat betounen ech -, oder besser gesot ouni Iwwerzeegung handelt.

Well wéi wär soss ze erklären, datt déi Klausel vu fënnef Joer agebaut ginn ass? A firwat muss deen Elterendeel fënnef Joer ouni Interruption hei am Land schaffen? Et ka jo awer net sinn, wann iergendeen Aarbechter duerch iergendeng Circonstance am Chômage wor, datt keng Bourse ausbezueelt gëtt. Hei hätt d'Regierung missen eng aner Klausel aféieren, wéi zum Beispill an de leschte fënnef Joer dräi Joer geschafft hunn. Dat wär vläicht méi ideal gewiescht.

Wéi ass et da mat deene Studenten, wou de Papp eng Rent kritt? Kréien déi déi Bourse, jo oder neen? Ech mengen net.

Wéi ass et mat de Kanner vun de Pays tiers, wann de Papp oder d'Mamm hei schafft? Déi kréie jo och keng Bourse.

Wann e Schüler eng Bourse kritt a säi Papp, deen hei schafft, dee stierft, dann ass d'Konditioun vun enger Bourse hifälleg. An do muss och nach eppes änneren. Ech mengen, wann d'Konditiounen eng Kéier erfüllt ginn, da musse se och ëmmer erfüllt sinn.

Wéi ass et da mat deenen administrativen Chargen? Schon haut ginn d'Bourssen eréischt am Januar ausbezueelt. Wéi ass et dann elo? Kréie mer se dann elo am Mäerz? Dat ass eng ganz gutt Fro.

Wéi gesot, et gëtt verschidden Irrégularitéiten, an déi musse bei engem nächste Projet verbesert ginn.

Mir si frou, datt d'Studenten hiert Grondakommis kréien. An och wann d'Frontalieren nach Kannergeld derbäikréien, dat ass jo guer net schlëmm. Ech mengen, dat si besser Konditiounen fir si, an dogéint hu mer jo awer nâischt. Mir wäerte jo awer net neidesch sinn, datt si nach Kannergeld kréien. Wa mir hei der Regierung gesot hunn: „Eis kréie keent!“, dann ass et eis Schold, net hir. Et ass jo evident!

Op jidde Fall wäerte beim nächste Gesetz d'Bourse manner héich sinn. An dat ass sécherlech kontraproduktiv. Ech ginn d'Zoustëmmung mam Här Henckes fir dese Projet an hopen, datt bei deem nächste Projet awer och vläicht weider gekuckt gëtt, méi an d'Qualitéit ze investéieren a bei deenen héije Bourssen ze bleiwen, ouni d'Finanzéierung ze kucken. Dat wär ganz wichteg.

Merci.

► **M. le Président.**- Merci dem Här Colombero. An dann als leschte Riedner den Här Urbany wann ech gelift.

► **M. Serge Urbany** (*déi Lénk*).- Merci, Här President. Ech mengen, mir stinn hei virun de Schierbele vun enger vun deene gréisste legislative Faillité vun deene leschte Joren.

► **Une voix.**- Dat ass richtig.

► **M. Serge Urbany** (*déi Lénk*).- Dat Gesetz vun 2010, dat huet déi wirtschaftlech, déi sozial an déi juristesche Realitéiten ignoréiert. A virun allem huet et d'Realitéit ignoréiert, dass all Wäerter an enger Gesellschaft vun de Salariéen oder vun aneren Aktive geschafe ginn. An dat sinn nun eben zu Lëtzebuerg zu 44% Frontalieren. An dorun, un déi Aarbecht, si sozial Rechter gebonnen. An déi Rechter ginn an Europa geséchert.

Oh, net aus grousssem sozialen Denken eraus, mä aus Grënn vun der fräier Zirkulatioun ouni Diskriminéierung. Eng fräi Zirkulatioun, vun där Lëtzebuerg jo awer ëmmer nach voll profitéiert huet.

Et muss ee wëssen, dass d'Lëtzebuerger Regierung jorelaang ouni Erfolleg versicht huet, d'Kannergeld am neien europäesche Reglement 883 iwwert d'Sécurité sociale net méi un d'Aarbecht, mä un de Wunnsätz ze bannen. A wéi dat net gelongen ass, ass d'Kannergeld schlussendlech am Kader och nach vun der Austeritéitspolitik fir all Studenten ofgeschafft ginn an duerch déi nei Studiëregel ersat ginn, déi dann ausschliesselech fir Résidentë gegollt huet.

Dat heescht, déi nei Regelung baséiert emol fir d'Éischt op der Ofschaffung vun enger sozialer Prestatioun, déi europäesch geregelt ass an déi virdru bestanen huet. An de Kader ware ganz kloer Budetsaspuerungen. Et war net eng nei Héichschoulpolitik, déi un der Wéi vun deem Gesetz do, wat haut a Schierbele virun eis läit, stoung.

Och Résidenten, och Lëtzebuerger hunn dofir d'Kannergeld gestrach kritt. Dat war eng Prestation sociale, déi hinne bekanntlech vun 18

Joer u perséinlech gehéiert, wa se dat froen, net méi den Elteren. An déi Regelung gesäit och Anticumulbestëmmunge vir, vun deenen hei vill Rieds ass. Déi, déi d'Kannergeld deemools kritt hunn a gläichzäiteg d'Kannergeld a Frankräich oder an der Belsch kritt hunn, do ass just d'Differenz ausbezueelt ginn, dee sougenannten „Différentiel“. Dat war also schonn eng gerecht Regelung, déi versicht huet, där Situatioun an Europa vun de Kanner vun de Frontalieren och Rechnung ze droen an net duebel ausbezueelen.

Déi Bourse war virdrun u sozial Kritäre gebonnen. Elo sinn d'Studiebürohëllef komm. An do duerch hu Klengverdergerfamilljen a gewësse Fäll souguer manner kritt wéi virdru mat Kannergeld a Bourse zesummen. Dat ass schonn hei gesot ginn. Bei Besserverderger war et ganz dacks deen ëmgekéierten Effet. Dat heescht, zur Diskriminéierung nom Wunnuert ass och nach eng sozial Diskriminéierung derbäikomm.

An ech fannen déi Erklärungsversich vum Här Biltgen, fir d'Studienhëllef an eppes ze verwandelen, wat nâischt méi mat Sozialpolitik soll ze di gehat hunn, mä just nach mat Héichschoulpolitik, grotesk, an den Échec dovunner war previsibel. Den Här Biltgen huet d'Studenten irgeleet. En huet se géint d'Frontalieren heiansdo souguer opbruecht. Woubäi een awer muss wëssen, dass grad an deenen hire Staten d'Lëtzebuerger Studente säit Mënschegedenken...

► **M. le Président.**- Här Urbany, Dir misst lues awer sécher zum Schluss kommen.

► **M. Serge Urbany** (*déi Lénk*).- ...d'Lëtzebuerger Studente säit Mënschegedenken ausgebild gi sinn - op deene Staten hir Käschten iwwregens. Dofir ass esou eng Antifrontalierpolitik hei ganz schlecht ubruecht.

Den Här Biltgen hat kee Plang B - ausser vläicht fir sech selwer. Haut gëtt en catastrophe eng nei Regelung gestëmmt, déi nëmme scheinbar konform ass zum europäeschen Uerteel. A Wierklechkeet féiert se, wéi d'Salariatskummer bewisen huet, zu neien Onkloerheeten, zu neien Diskriminéierungen, déi zu neie Contestatioune wäerte féieren!

► **M. le Président.**- Här Urbany, Dir musst awer elo wierklech zum Schluss kommen.

► **M. Serge Urbany** (*déi Lénk*).- Ech maache mech elo fäerdeg, jo!

(*Brouhaha*)

Ech wäert jo eng vun deene leschte Kéieren, wou ech hei nach schwätzen, och nach zu engem Thema, wat mech interesséiert, wäert ech och nach hei d'Wuert geholl kréien. Elo geet et awer duer, Här President!

(*Brouhaha général*)

► **M. le Président.**- Neen, Här Urbany, ech si ganz fei mat lech gewiescht. Dir hutt schonn annerhalfe Minutt iwwerzunn. Ech bieden lech awer elo!

► **M. Serge Urbany** (*déi Lénk*).- Dat gëtt hei net no... D'Argumenter an d'Räsonnementer ginn net hei a Minutte gerechent.

(*Interruption*)

Déi ginn nom Wahrheitsgehalt gerechent, no deem, wat hei gesot gëtt!

► **M. le Président.**- Da maacht lech elo fäerdeg, wéi Der gesot hutt, Här Urbany!

(*Interruptions*)

► **M. Serge Urbany** (*déi Lénk*).- An ech stelle fest, Här President, dass esou wéi 2010 - an ech muss dat hei soen, e bësse politesch-polemesch - d'LSAP erëm eng Kéier en Deel vum Problem ass.

(*Brouhaha général*)

Amplaz en Neiufank, amplaz en Neiufank ze maachen haut, haut, een Dag, ier soll alles opgeléist ginn, en Neiufank ze maachen op esou engem wichtege Punkt wéi deem heiten, erméiglecht se der CSV alt erëm eng Kéier, d'Studentevereenegungen an d'Gewerkschaften, déi wëllen heizou matschwätzen an déi net heizou matschwätze gelooss ginn, erëm eng Kéier am Ree stoen ze loossen. An dat ass eng inakzeptabel Situatioun.

D'Chambre des Salariés huet selwer musse sech befaasse mat engem Avis!

► **M. le Président.**- Här Urbany, Dir musst elo wierklech zum Schluss kommen. Ech bieden lech.

► **M. Serge Urbany** (*déi Lénk*).- Voilà.

► **M. Lucien Lux** (*LSAP*).- Jo, et war elo peinlech genuch!

► **M. le Président.**- Merci.

► **M. Serge Urbany** (*déi Lénk*).- Här President,...

(*Hilarité*)

► **M. Lucien Lux** (*LSAP*).- Gitt lech elo sëtzen.

► **M. Serge Urbany** (*déi Lénk*).- Déi eenzeg Situatioun, déi hei peinlech ass, Här Lux, dat ass Är Situatioun!

Ech wäert op jidde Fall géint dat Gesetz hei stëmmen.

(*Interruptions*)

► **M. le Président.**- Merci, Här Urbany. An d'Wuert kritt elo d'Héichschoulministesch, d'Madame Martine Hansen.

(*Interruptions*)

► **Mme Martine Hansen**, *Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche*.- Sou, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll fir d'Éischt dem Här Berger...

Ass en nach hei?

► **Plusieurs voix.**- Jo!

► **Mme Martine Hansen**, *Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche*.- Ah do!

...soen, datt ech elo net direkt fäerten, fir een neit Gesetz ze maachen. Also, ech kucke meeschtens no vir. Ech kucke just an de Réckspigel, esou wéi beim Autofueren, wann et muss sinn, wann ech kann dovunner léieren. Mä ech denken, datt ee soll no vir kucken, fir net direkt anzeknippen a fir virunzekommen.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **Mme Martine Hansen**, *Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche*.- Sou, den 20. Juni hu mer den Arrêt vun der Cour de justice européenne kritt an der Affär C-20/12 iwwer eise Boursesystem. Dat sinn elo zirka dräi Wochen, an Dir kënnt mer gleewen: Mir hätten och léiwer méi laang Zäit gehat.

Den Arrêt - nach eng Kéier just ganz kuerz, also, ech maachen et kuerz - gesäit zwou Saache vir: dat Éischt, datt eist Zil, wat mer mat de Bourse verfolge, nämlech den Undeel vun Héichschoulabsolvente bei de Résidenten ze erhéien, datt dat e legitim Zil ass, mä zweetens, datt eben dee Critère de résidence, fir dëst Zil ze errechen, ze vill restriktiv ass an dat doduerch eng Discrimination indirecte ass fir eis Frontalierskanner.

Den Arrêt seet awer och, datt de Lien zur Lëtzebuerger Economie muss gi sinn, vun de Bénéficiaire fir dës Aide. An da seet en, datt dese Lien ginn ass, wann d'Eltere vun de Frontalierskanner während enger Durée significative hei am Land schaffen - déi fënnef Joer, déi gi genannt -, an datt dës Aarbecht een Emploi durable muss sinn.

Sou, doropshin hate mir u sech elo e puer Méiglechkeeten, fir ze reagieren: Entweder mer reagiere guer net, dann hu mer e Problem, well mir kréien nach zousätzlech Kloen, mir kënnen emol keen Anticumul maachen a mir hunn eng Procédure d'infraction bei der Kommissioun lafen. Dat ass also keng Léisung gewiescht.

Mir haten dann d'Léisung, fir eppes ze maachen. Do wieren erëm eng Kéier zwou Méiglechkeete gewiescht: Mir kéinte probéieren, ganz kuerzfristeg e komplett neit Gesetz auszuschaffen. Leider ass d'Zäit do net duergaangen. An ech mengen, mir hätten an där Zäit dann och net kënnen mat de Partner schwätzen, wou mer hätte solle schwätzen. Also hu mer eben déi zweet Léisung heivunner geholl. Mir maachen eis elo emol EU-konform a mir kucken, fir den Anticumul, esou wéi mer en am Moment virgesinn, kënnen am Gesetz anzebauen.

Sou, mir verfolge also mat dësem Gesetz elo kuerzfristeg folgend Ziler: Éischstens, mir setzen den Arrêt ëm. Mir maachen eis EU-konform, andeems mer d'Kanner vun de Frontaliere mat als Bénéficiaire definéieren, esou wéi dat am Arrêt gesot gëtt. An et ass absolut dréngend, datt mer dëst maachen, well wéi gesot eng Procédure d'infraction bei der Europäescher Kommissioun leeft. Et ass awer och kloer, datt mer musse Restriktiounen setzen an datt mer d'Aiden net fir jiddweree kënnen opmaachen. Mir setzen dofir am Moment genau dat ëm, wat den Arrêt eis seet.

Zweetens, mir gesinn den Anticumul vun de Bourse fir d'Études supérieures vir, dat gesäit den Arrêt am Punkt 79 och genauso vir. Sou, fir d'Rentree ännert sech mat dësem Gesetz nâischt fir eis Résidentsstudenten. A mir hunn elo Zäit, fir am Dialog eng komplett Reform, esou wéi se och am Statsrot sengem Avis gefuerdert gëtt, auszuschaffen.

Ech wëll dem Här Adam dann awer och soen, datt mer schonn Diskussiounen haten. Mir hate

schonn d'Studentevereenegungen do a mir hunn och schonn déi nächst Woch erëm eng Kéier een Termin mat de Studentevereenegungen.

Mir haten och schonn e Rendez-vous mat dem LCGB. Ech mengen, dat war den Här Urbany, deen dat gefrot hat mat de Gewerkschaften. A mir hunn och déi nächst Woch...

(Interruptions)

...oder déi iwwernächst Woch mam OGB-L e Rendez-vous.

► **M. Serge Urbany** (*déi Lénk*).- Hunn ech dee gefrot, dee mam LCGB?

(Interruption et hilarité)

► **Mme Martine Hansen**, *Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche*.- Ah, ech hu gemengt, allgemeng Gewerkschaften hätt hie gefrot.

(Interruptions)

► **M. Serge Urbany** (*déi Lénk*).- Mä anscheinend hutt Der den OGB-L awer net empfaangen.

► **Mme Martine Hansen**, *Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche*.- Dach, mam OGB-L hu mer scho méttlerweil zwee Rendez-vousen. Mir konnten net direkt äntweren, well d'Demande vum OGB-L krut ech just iwwer RTL an ech hat keng vun hinne kritt gehat.

► **Plusieurs voix**.- Ah!

► **Mme Martine Hansen**, *Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche*.- Soubal wéi se schréfflech bei eis ukomm ass, hu mer och reagéiert a mir hunn hinnen e Rendez-vous ginn.

► **M. Serge Urbany** (*déi Lénk*).- Dat gleeft jo kee Mënsch, dat do! Ech weess et zwar net.

(Interruptions)

► **M. le Président**.- Ech bidden lech, der Madame Minister nozelauschten.

► **Mme Martine Hansen**, *Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche*.- Ech hoffen also, datt mer elo wierklech Zäit hunn, fir am Dialog dës nei Reform auszeschaffen. An och heimadder fänke mer net, esou wéi et schonn heiansdo gesot ginn ass, eréischt no der Rentrée un, mä mir fänken direkt un a mir si schonn amgaange mat Schaffen drun.

Mir wäerten hei verschidde Kritären, wéi zum Beispill d'Mobilitéit, d'Aschreiwungsgebühren an awer och d'sozial Kritären analyséieren.

Ech ginn dem Här Fayot awer och recht, datt dat relativ komplizéiert ass. Mä mir wëllen eis awer elo net scho komplett verschléissen. Also, mir wëllen dat analyséieren a mir wäerten awer och am A behalen, wat iwwerhaapt administrativ alles ze maachen ass. Et muss herno och nach ze gérieere sinn.

Et waren nach e puer Remarquë komm zu der Allocation familiale. Also, bei der Allocation familiale ass et jo esou, datt eis Frontalierskanner dës kënne kréien, datt se awer mam Gesetz vun 2010 fir eis Résidentskanner ofgeschaaft ginn ass.

Mir kënne mat dësem kuerzfristige Gesetz, soen ech elo emol, keen Anticumul maachen tëschent enger Aide financière pour études supérieures an enger Allocation familiale. Mir wäerten awer do fir déi nächste Kéier eng Léisung hunn. Mir hunn och schonn eng am A. Mä mir hoffen, datt mer vläicht nach eng aner fannen, déi vläicht méi einfach ze praktizéiere wier.

Also, mir sinn eis deem Problem komplett bewusst.

► **M. Claude Adam** (*déi gréng*).- Ech hat lech also - leider! - richtig verstanen, Madame Minister.

► **Mme Martine Hansen**, *Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche*.- Dir hat mech leider richtig verstanen.

(Hilarité)

Mir haten och schonn eng Propos ausgeschafft fir en neit Gesetz. Mä just, dann hätte mer misen zwee Gesetzer änneren. An Dir wësst: Vum 20. Juni bis elo ass net grad vill Zäit!

Sou, da war d'Fro komm vun de Ressources humaines. Ech mengen, do hat den Här Berger mech awer falsch verstanen an der Chamberskommissioun. Ech hat gesot, datt, ob mer dat hei Gesetz elo géife stëmmen oder ob mer näischt géife maachen - well da kréiche mer jo awer esou vill Demanden - mer egal wéi e Problem mat den Aarbechtskräften hätten, déi mer hunn, an datt mer géifen dee Problem probéieren ze léisen. An ech kann lech soen, mir sinn dobäi, eist Personal opzestocken, datt d'Demanden och an den normale Friste kënne duerchgeschafft ginn.

Den Här Fayot hat nach gefrot, wat déi dausend Euro „situation exceptionnelle“ am aktuelle Gesetz géifen heeschen. Déi ginn u sech vun enger Kommissioun accordéiert am Kader, wann ee krank ass, wann een en Handicap huet oder soss e Besoin spécifique.

Et war och gefrot ginn, am éischte Semester, ob een do deen zweeten Deel ausbezuelt kritt, no wéi enge Kritären. Et gëtt just ëmmer nëmme gekuckt nom zweete Semester, wann definitiv eng Aschreiwung pro Semester ass. Et kéint jo emol Aschreiwunge pro Joer ginn, da loosse mer natierlech dat éischt Joer duerchgoen. Wann et eng semestriell Aschreiwung ass, da gëtt gekuckt, da muss een nom éischte Semester mindestens sechs ECTS-Punkten hunn an eng Preuve d'inscription fir dat zweet Semester. Dat muss een dann ofliwweren.

Et war och gesot ginn: „Wat kascht dat doten?“ An am selwechte Rumm war gesot ginn: „Gott sei Dank hu mer deen drëtten Punkt gestrach!“ Ech wëll just soen, datt mer deen drëtten Punkt - dat ass ëmmer esou allgemeng gesot ginn, Semestrialiséierung -, dat war net gesot ginn, datt mer de Studente just wollten eng Sécherheet gi fir sechs Méint, mä mir wollten eis domadder oder ech wollt mer domadder d'Méiglechkeet ginn, fir kënne no sechs Méint ze reagéieren, fir doduerch ebe kënne Suen ze spueren.

Ech hat gemengt, et wier kee grouse Risiko do, well wann ech elo e Gesetz proposéiert hätt, wat kengem gefall hätt, dann hätt et jo net misse gestëmmt ginn.

(Hilarité)

Dann d'Formularen oder respektiv dat, wat mer rechne beim Anticumul. Beim Anticumul hunn eis Leit schonn d'Leit kontaktéiert aus eisen Nopeschlänner, dat heescht déi offiziell staatlech Stellen, an dat sinn de BAföG, de CROUS an d'Aides pour études supérieures an der Belsch, déi do considéiert ginn. D'Studente ginn och deementspriedend informéiert, sou datt et kloer ass, wéi eng Aiden datt mer berücksichtegen, fir den Anticumul ze maachen.

Résuméierend wëll ech awer nach eng Kéier déi dräi wichtegst Punkte fir mech hei ervirstreichen: Fir eis Résidenten ännert sech fir dës Rentrée näischt. Mir maachen eis EU-konform. Eis Frontalierskanner, sous condition, datt de Lien mat der Lëtzebuerger Wirtschaft nogewise gëtt, gi mat Bénéficiaires. An - wichteg - mir hunn elo Zäit, fir an der Rou an am Dialog eng komplett Reform auszeschaffen.

Ech soen lech Merci.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci der Madame Minister. Domadder wär d'Diskussioun ofgeschloss a mir kéimen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6585 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi 6585 ass ugehall mat 41 Jo-Stëmmen, géint 18 Nee-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval (par M. Lucien Clement), Nancy Arendt (par M. Marcel Oberweis), MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Hauptert, Ali Kaes, Marc Lies, Pierre Mellina, Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Mme Tessa Scholtes, MM. Robert Weber, Lucien Weiler (par M. Jean-Paul Schaaf), Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter (par Mme Martine Mergen);

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Ben Scheuer), Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Fernand Diederich, Georges Engel (par M. Roger Negri), Ben Fayot, Claude Haagen (par M. Fernand Diederich), Jean-Pierre Klein, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch (par M. Ben Fayot), MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Roland Schreiner (par M. Marc Angel);

MM. Jean Colombero et Jacques-Yves Henckes.

Ont voté non: MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel (par M. Fernand Etgen), Mme Anne Brasseur (par M. André Bauler), MM. Fernand Etgen, Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Eugène Berger) et Carlo Wagner (par M. Alexandre Krieps);

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par Mme Josée Lorsché), Henri Kox, Mmes Josée Lorsché et Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen (par M. Fernand Kartheiser) et Fernand Kartheiser;

M. Serge Urbany.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

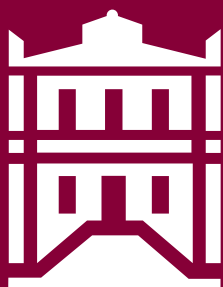
(Assentiment)

Dann ass dat esou décidéiert.

Domadder si mer um Enn vun eiser Sitzung ukomm. D'Chamber kënnt muer um néng Auer nees zesummen.

D'Sitzung ass opgehewen.

(Fin de la séance publique à 19.37 heures)

CHAMBRE
DES DÉPUTÉS

d'Chamber live
Chamber TV
och an der Rediffusioun
all Sëtzungsdag
vun 19:00 Auer un

d'Chamber online op
www.chd.lu

- L'actualité parlementaire sur www.chd.lu
- Retrouvez vos députés, tous les textes législatifs et documents parlementaires, les émissions «Chamber aktuell» et les vidéos des séances publiques sur www.chd.lu.
- La Chambre et les jeunes: si tu as entre 12 et 25 ans, consulte nos pages 'Junior' sur www.chd.lu, avec quiz, information et vidéo.
- L'actualité parlementaire vous intéresse? Consultez le site de la Chambre www.chd.lu.
- Comment est créée la loi? Toutes les explications en texte et en images sur www.chd.lu.
- De la première assemblée parlementaire de 1841 à la Chambre des Députés d'aujourd'hui: retrouvez l'histoire parlementaire sur les pages «organisation et fonctionnement» de la Chambre des Députés.